

BEZGOTOVINSKO PLAĆANJE U SRBIJI

GRADANI

Jul 2023.

Pripremljeno za:

NALED

GAME CHANGERS

METODOLOGIJA

TALAS 2023

Realizacija:	Istraživanje sprovedeno u periodu između 19. i 26. juna 2023. godine
Uzorački okvir:	Nacionalno reprezentativni uzorak, populacije Srbije 18+
Veličina uzorka:	2023: 1009 ispitanika
Tip uzorka:	Dvoetačni reprezentativni stratifikovani uzorak Stratumi: geografski regioni i tip naselja
Poststratifikacija:	Po polu, godinama i tipu naselja
Metod prikupljanja podataka:	Mix mode (CATI + online)

TALAS 2022

Istraživanje sprovedeno u periodu između 20. i 27. februara 2022. godine
Nacionalno reprezentativni uzorak, populacije Srbije 18+
2022: 1009 ispitanika
Dvoetačni reprezentativni stratifikovani uzorak Stratumi: geografski regioni i tip naselja
Po polu, godinama, regionu i tipu naselja
Mix mode (CATI + online)

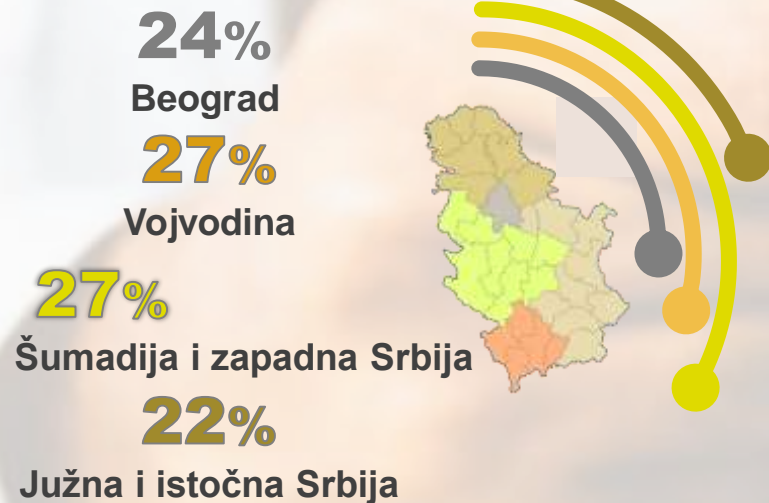
SIVA EKONOMIJA

© 2023 Ipsos

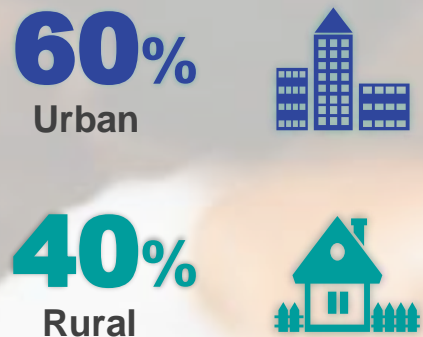

UZORAK

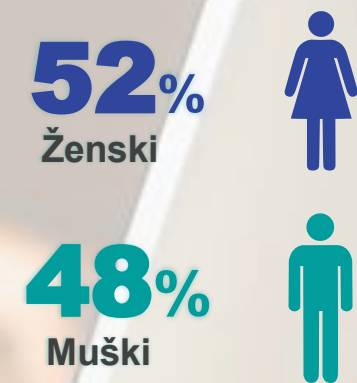
REGIONI

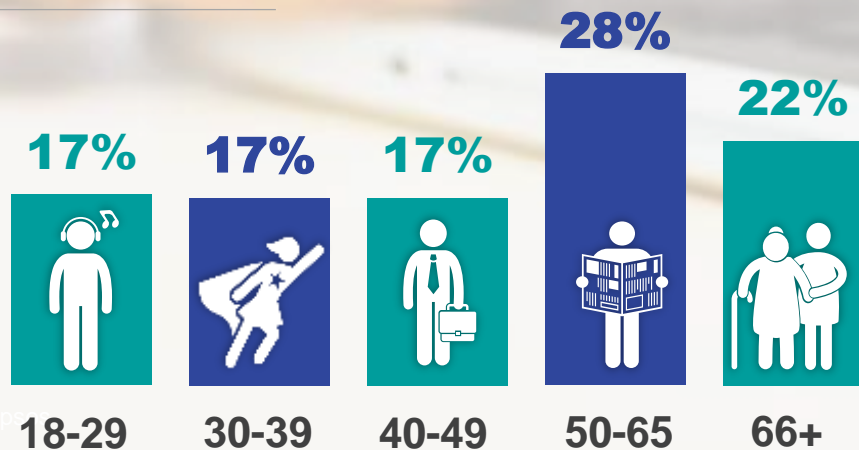
TIP NASELJA

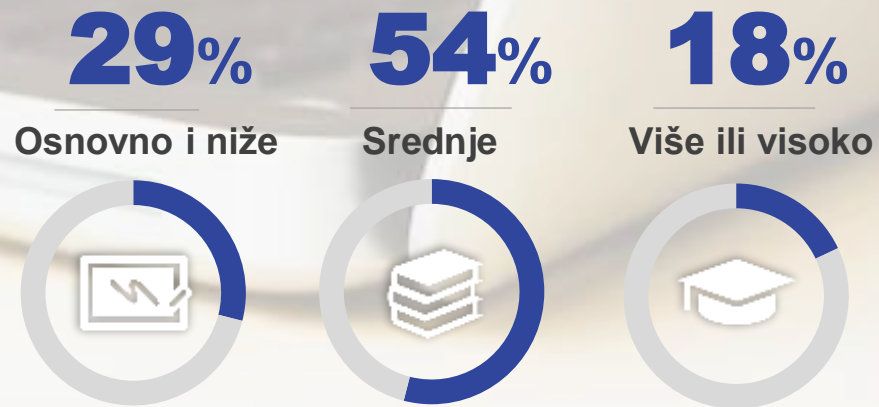
POL

GODINE

OBRAZOVANJE

Ključni nalazi

SIVA EKONOMIJA

- Bez promena u odnosu na prethodni talas istraživanja, **četiri petine zaposlenih** u Srbiji prima **celokupnu platu na tekući račun**, dok **svaki deseti** svoju zaradu dobija ili **isključivo u gotovini** ili **delom na račun delom na ruke**.
- **Prva asocijacija** na sivu ekonomiju je **rad na crno ili u sivoj zoni** (69%), a zatim **izbegavanje plaćanja poreza** (54%). Percepcija sive ekonomije se donekle promenila u odnosu na prethodni period, te se **češće** prepoznaje u **prodaji robe na crno**, a **ređe** povezuje sa **kriminalom ili korupcijom**.
- **Skoro polovina** građana veruje da se, u poslednjih 12 meseci, **obim sive ekonomije smanjio (46%)**, dok **38% deli suprotno mišljenje**. **Građevinarstvo** i **maloprodaja** se doživljavaju kao sektori u kojima je neformalno poslovanje najzastupljenije. **Uz ugostiteljstvo**, ovakva percepcija **trgovine** je još **izraženija** nego u prošlom talasu.
- **Tri četvrtine** građana Srbije **ne opravdava** postojanje sive ekonomije. Ovakav rezultat kreira **pozitivan trend** jer, u odnosu na 2022, ne samo da je **znatno više** onih koji je **osuđuju**, već je i **značajno manje** onih koji je smatraju **opravdanom**.
- Među građanima Srbije, postoji **snažna podrška** tvrdnjama da **rad na crno** ili rad u sivoj zoni **ozbiljno ugrožava prava radnika**, **negativno utiče na poreske prihode** i predstavlja **pretnju preduzećima koja posluju u skladu sa zakonom**. Međutim, **većina ne spori** da neformalno poslovanje predstavlja **način preživljavanja za siromašnije slojeve društva** i **način opstanka malih privrednika**.
- Kada je reč o načinu trošenja **novca prikupljenog po osnovu poreskih i neporeskih prihoda**, **svaki peti** građanin smatra da država na **pravi način raspolaže njime**, skoro **trećina** zauzima **suprotan stav**, a zapravo su **najbrojniji** oni koji kažu da **ne mogu da znaju kako se troši novac iz budžeta jer se to ne čini transparentno** (40%). U poređenju s prethodnim talasom, **manje je građana** koji smatraju da država **adekvatno raspolaže budžetskim novcem**, a **više** je onih koji daju **negativan odgovor** na ovo pitanje. Preciznije, procenat skeptičnih je na nivou iz 2017. godine.

Ključni nalazi

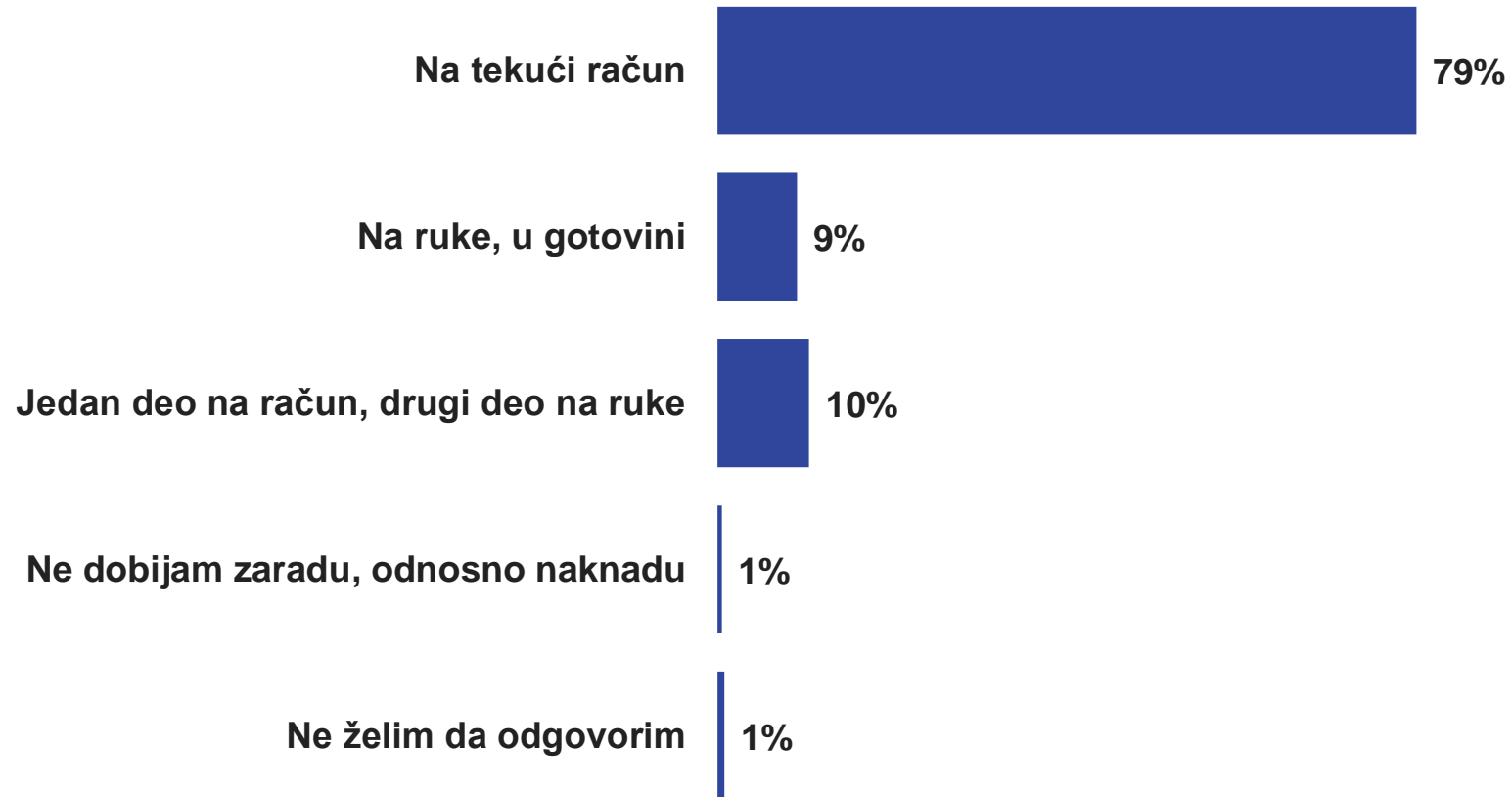
- Kao i prošle godine, građani su prilično **polarizovani** po pitanju **spremnosti da prijave poslodavca koji zapošljava na crno** – 49% tvrdi da bi, a 43% da ne bi to učinilo. Ipak, ako se osvrnemo na 2017, kada je **svoga trećina** bila voljna da **preuzme inicijativu po ovom pitanju**, napredak je nesumnjiv. U prilog povoljnom trendu govori i činjenica da danas **daleko manje zaposlenih strahuje** da će prijava nekorektnog poslodavca dovesti do **gubitka posla** (2017 – 56%, 2022 – 44%, 2023 – 38%).
- Shodno broju građana koji tvrde da **fiskalne račune** dobijaju **prilikom svake kupovine**, da se zaključiti da je u poslednjih šest godina došlo do **pozitivnih promena** u ovoj oblasti (2017 – 51%, 2022 – 70%, 2023 – 68%). Oni koji ne dobiju račun baš svaki put ga **češće ne traže** no traže. **Potraživanje računa** je uglavnom motivisano stavom da je **to zakonska obaveza i mogućnošću da se ostvari pravo na reklamaciju**, a **značajno češće** nego prošle godine i **nagradnom igrom**.
- **Dve trećine** građana **ne bi prijavilo** prodavca koji **ne izdaje** fiskalne račune, a **55%** veruje da **nagradne igre**, poput „Uzmi račun i pobedi“, **doprinose smanjenju sive ekonomije**. Ni po jednom od ova dva pitanja se ne uočavaju promene u odnosu na 2022. godinu.

BEZGOTOVINSKO PLAĆANJE

- **Svaki drugi građanin** Srbije koristi neku vrstu **bezgotovinskog plaćanja**, a među njima je oko **90% zadovoljnih oblicima i dostupnošću** ovakvog načina plaćanja. **Broj korisnika platnih kartica** beleži **rast** u poslednjih godinu dana, a i **elektronsko bankarstvo i instant plaćanje** se bar **donekle češće** koriste. Preračunato na ukupnu ciljnu populaciju kako bi bilo moguće uporediti rezultate i sa 2017. godinom, evidentan je **veliki skok** u **broju korisnika platnih kartica** među građanima Srbije (2017 – 24%, 2022 – 39%, 2023 – 42%). Zanimljivo je da i korisnici i nekorisnici platnih kartica kao razlog za (ne)korišćenje navode da im je preferirani način plaćanja lakši i jednostavniji.
- Razmišljajući o delatnostima koje trenutno **ne pružaju mogućnost bezgotovinskog plaćanja**, a bilo bi **korisno** da je **drugačije**, građani i dalje najpre ističu **salone lepote**, potom **usluge majstora, pekare, male radnje i šaltere institucija**. U poređenju s prethodnim istraživanjem, **povećano je interesovanje** za bezgotovinsko plaćanje **na pijacama**. Iako **glavni podsticaj** za češće korišćenje ovakvog vida plaćanja ostaju **popusti u prodavnicama**, danas je, u poređenju sa 2022, **daleko manje izričitih** da ih **ništa ne bi motivisalo** da koriste bezgotovinsko plaćanje.

NAČIN PRIMANJA ZARADE

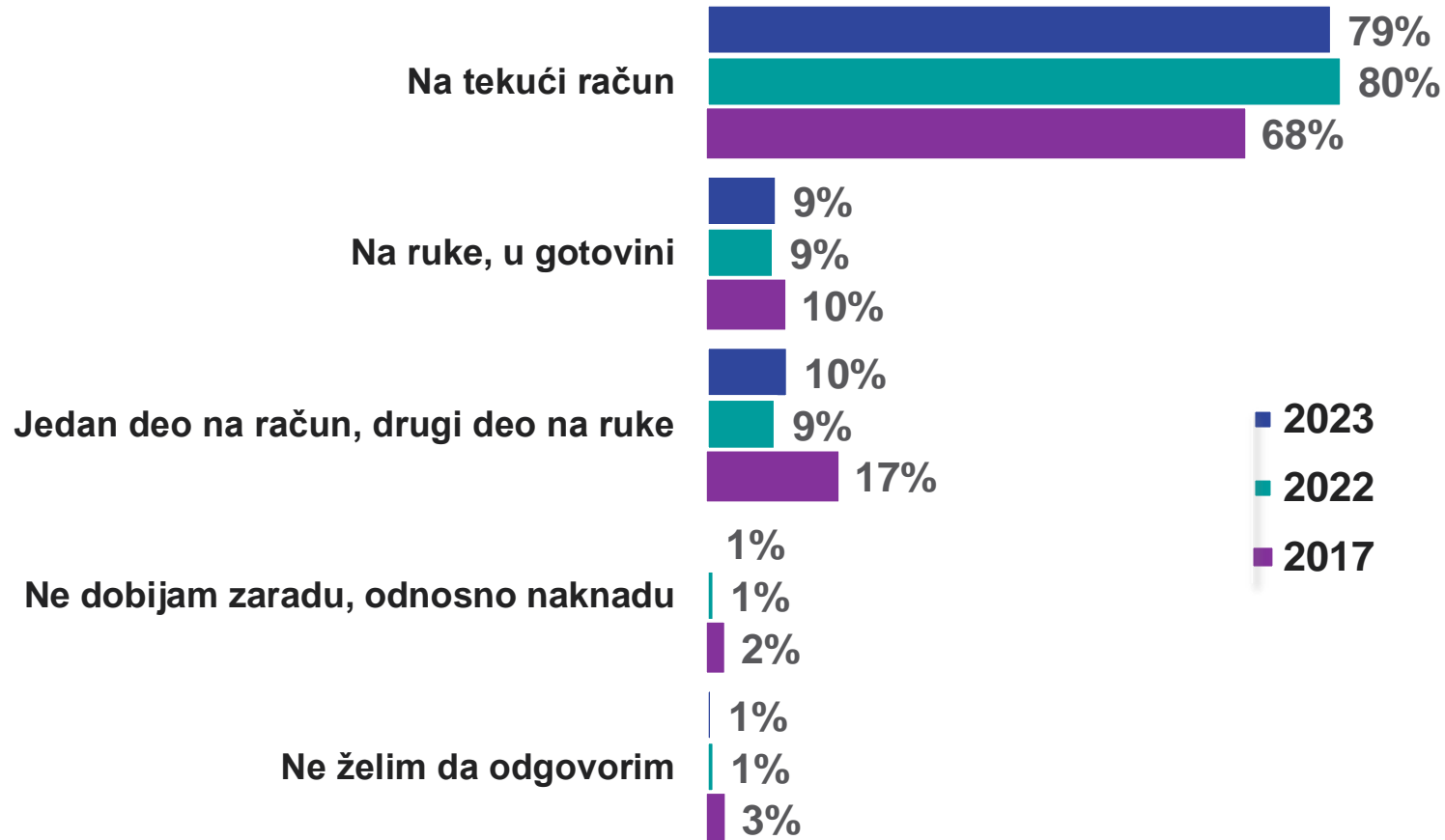
Velika većina građana Srbije mesečnu zaradu prima na tekući račun (79%). S druge strane, svaki deseti građanin dobija platu ili isključivo u gotovini (9%), ili deo u gotovini, deo na račun (10%). Najmlađa populacija (uzrast 18 – 29 godna) češće od proseka svoju zaradu prima u na ruke (16%).

Q: Na koji način dobijate mesečnu zaradu, odnosno naknadu?
Baza: Radno angažovani (2023: 47% od ukupne ciljne populacije)

NAČIN PRIMANJA ZARADE

U poređenju sa 2022 godinom, ne uočava se razlika u načinu primanja zarade kod radno angažovanih građana Srbije.

Q: Na koji način dobijate mesečnu zaradu, odnosno naknadu?

Baza: Radno angažovani (2017: 45% od ukupne ciljne populacije; 2022: 49% od ukupne ciljne populacije; 2023: 47% od ukupne ciljne populacije).

STAV O SIVOJ EKONOMIJI

Sedam od deset građana deli mišljenje da se siva ekonomija odnosi na rad na crno ili rad u sivoj zoni. Sledi stav da se pod sivom ekonomijom smatra neplaćanje, odnosno izbegavanje plaćanja PDV-a (54%), dok svaki drugi građanin pod time podrazumeva prodaju robe na crno. Ako se uzmu u obzir sociodemografske kategorije, građani sa osnovnim i nižim obrazovanjem ređe od ostalih smatraju da je siva ekonomija izbegavanje plaćanja poreza na dodatu vrednost (42%) ili prodaja robe na crno (41%).

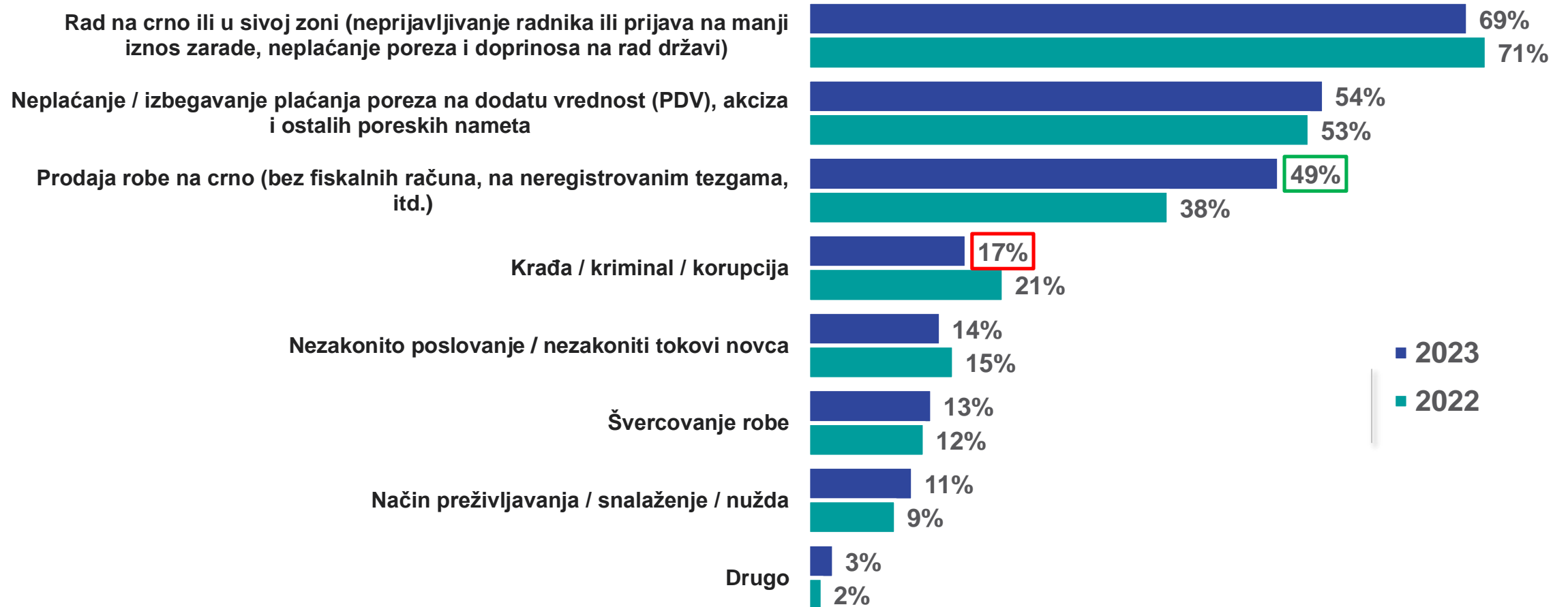

Q: Šta je po vašem mišljenju siva ekonomija? Do 3 odgovora.

Baza: Ukupna ciljna populacija

STAV O SIVOJ EKONOMIJI

U poređenju s prethodnim talasom, značajno više građana prepoznaje sivu ekonomiju u prodaji robe na crno (49% vs. 38%), a manje je onih koji je opisuju kao krađu, kriminal ili korupciju (17% vs. 21%).

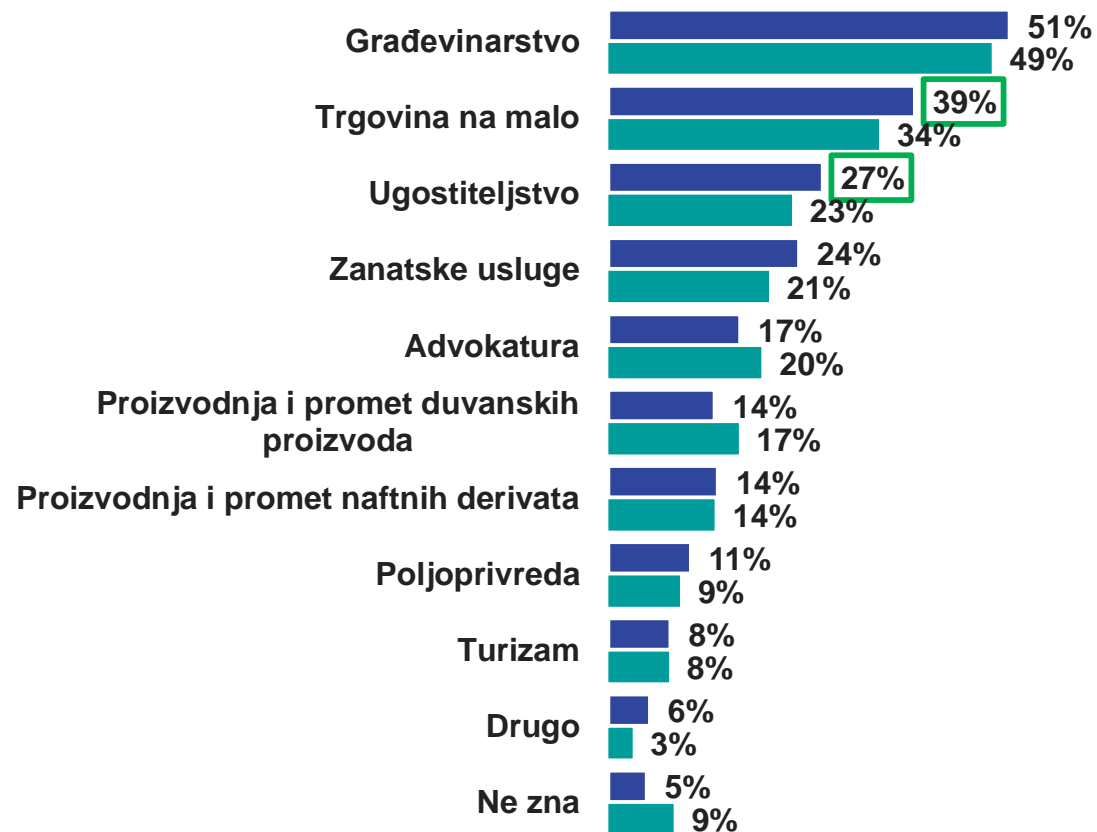
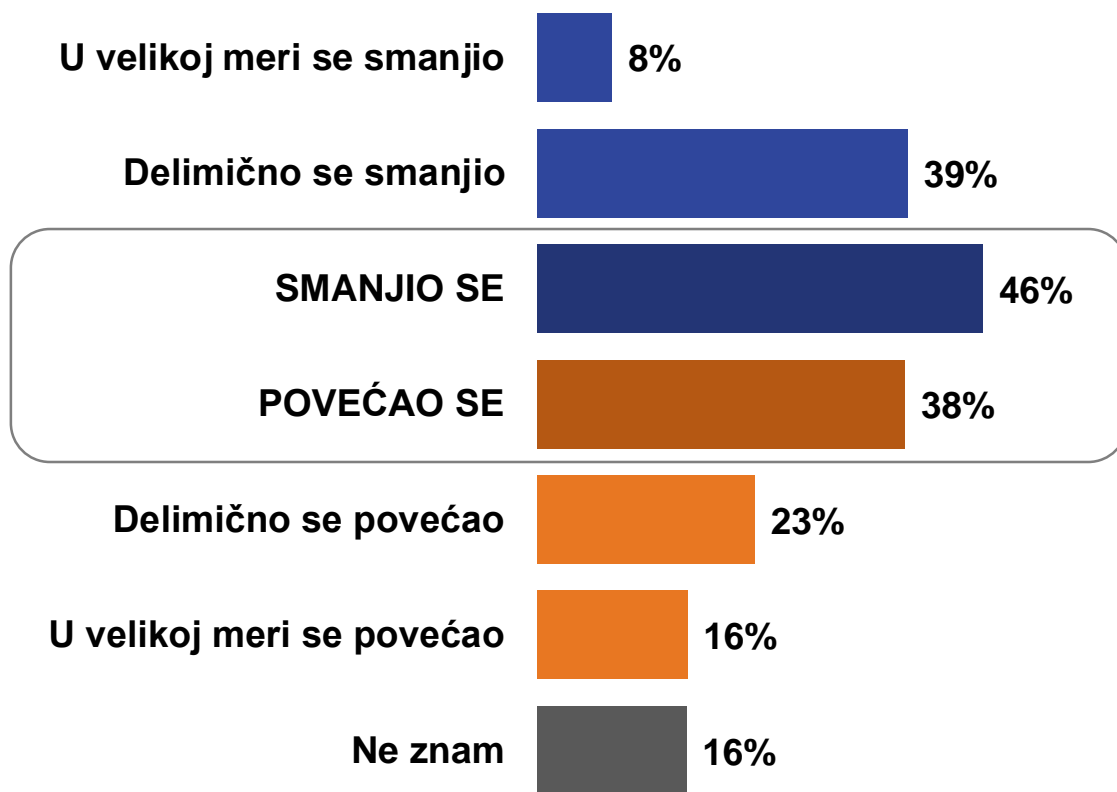

Q: Šta je po vašem mišljenju siva ekonomija? Svi odgovori.
Baza: Ukupna ciljna populacija

Statistički značajno više u odnosu na 2022.
Statistički značajno niže u odnosu na 2022.

OBIM SIVE EKONOMIJE U SRBIJI

Skoro svaki drugi građanin Srbije smatra da se obim sive ekonomije u Srbiji u prethodnoj godini smanjio, dok suprotno mišljenje ima 38% građana. Zanimljivo je da najmlađi (18 - 29 godina) češće od proseka iskazuju stav da se neformalno poslovanje povećalo (52%), a oni između 50 - 65 da se smanjilo (55%). Preovladava mišljenje da je siva ekonomija najzastupljenija u sektorima građevinarstva (u Beogradu značajno češće nego u ostatku zemlje – 61%) i trgovine na malo. Upravo se trgovina, uz ugostiteljstvo, češće nego prošle godine percipira kao delatnost u kojoj je rašireno neformalno poslovanje.

Q: Da li se po Vašem mišljenju obim sive ekonomije u Srbiji u prethodnoj godini povećao ili smanjio?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Q: U kojim sektorima / delatnostima je po Vašem mišljenju siva ekonomija najviše zastupljena? Do 3 odgovora.

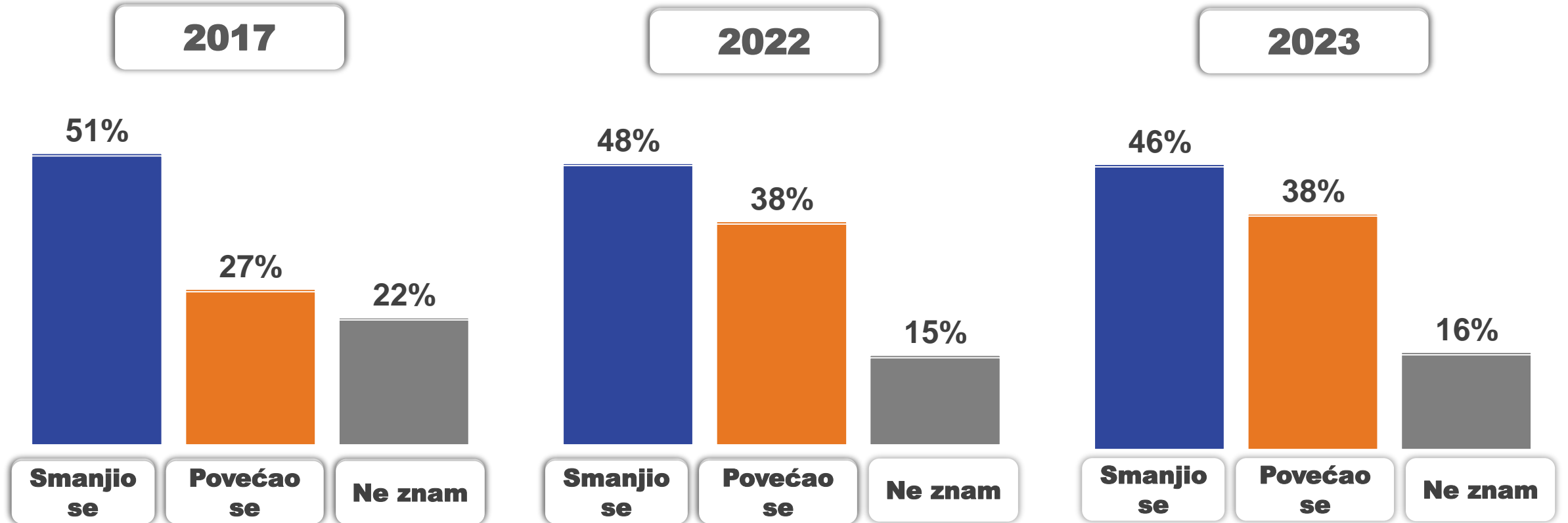
Baza: Ukupna ciljna populacija

□ Statistički značajno više u odnosu na 2022.

□ Statistički značajno niže u odnosu na 2022.

OBIM SIVE EKONOMIJE U SRBIJI

Mišljenje građana o obimu sive ekonomije u našoj zemlji nije se bitno promenilo u odnosu na 2022. godinu.

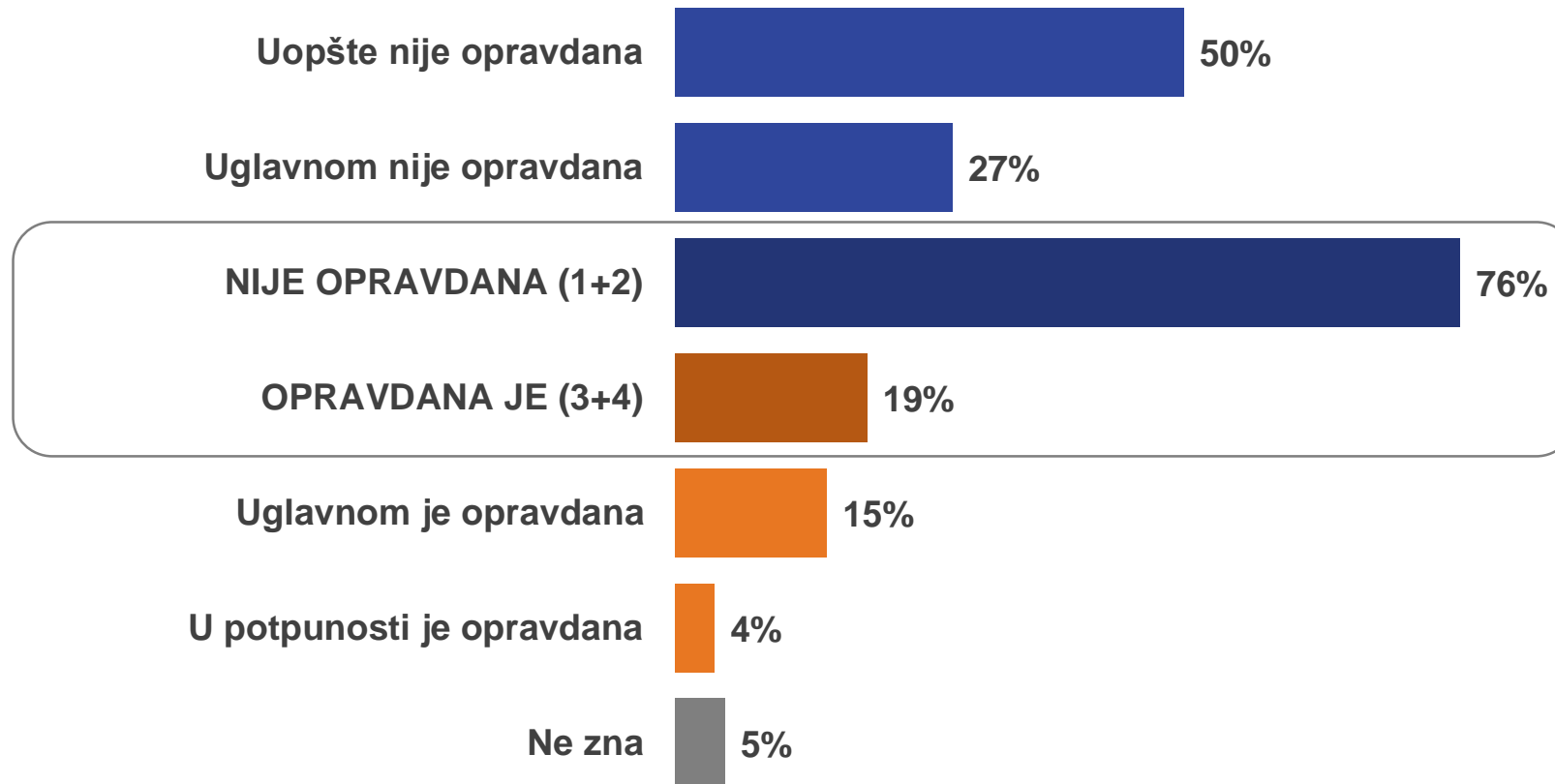

Q: Da li se po Vašem mišljenju obim sive ekonomije u Srbiji u prethodnoj godini povećao ili smanjio?

Baza: Ukupna ciljna populacija

OPRAVDANOST SIVE EKONOMIJE U SRBIJI

Tri četvrtine građana Srbije ne opravdava postojanja sive ekonomije. S druge strane, svaki peti građanin je suprotnog mišljenja, pri čemu je u ovoj grupi manje onih sa preko 66 godina.

Q: Kakav je Vaš stav u pogledu opravdanosti sive ekonomije u Srbiji?

Baza: Ukupna ciljna populacija

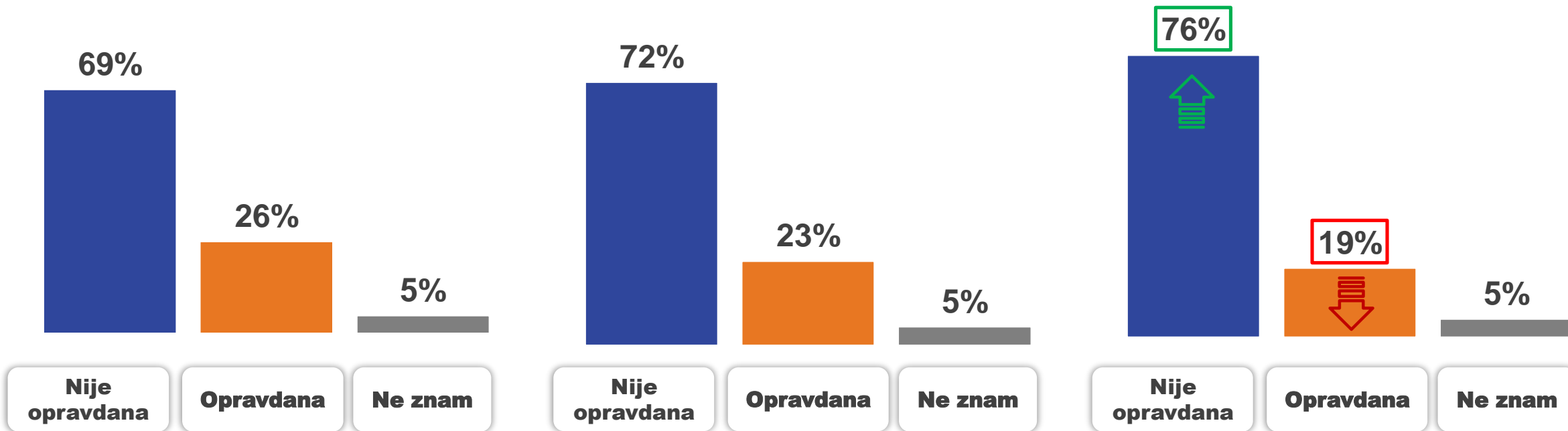
OPRAVDANOST SIVE EKONOMIJE U SRBIJI

U poređenju s prethodnim talasom istraživanja, znatno više građana osuđuje postojanje sive ekonomije (76% vs. 72%), odnosno ima znatno manje razumevanje za ovakav vid poslovanja (19% vs. 23%).

2017

2022

2023

Q: Kakav je Vaš stav u pogledu opravdanosti sive ekonomije u Srbiji?

Baza: Ukupna ciljna populacija

76% Statistički značajno više u odnosu na 2022.
19% Statistički značajno niže u odnosu na 2022.

STAV O SIVOJ EKONOMIJI

U skladu s prethodnim nalazima, u Srbiji preovlađuje negativan stav o sivoj ekonomiji. Tako, gotovo 90% građana smatra da siva ekonomija ugrožava prava radnika, državni budžet i preduzeća koja posluju legalno. Međutim, većina građana ne spori da rad u sivoj zoni predstavlja način preživljavanja za siromašnije slojeve društva (81%) i opstanaka malih privrednika (55%).

% ■ Ne slažem se ■ Delimično se slažem ■ Slažem se

Q: U kojoj meri se slažete sa sledećim tvrdnjama i stavovima?

Baza: Ukupna ciljna populacija

STAV O SIVOJ EKONOMIJI

U poređenju sa 2022. godinom, nešto manje građana veruje da siva ekonomija ugrožava prava radnika i zdravlje i bezbednost potrošača.

DELIMIČNO SE SLAŽEM + SLAŽEM SE

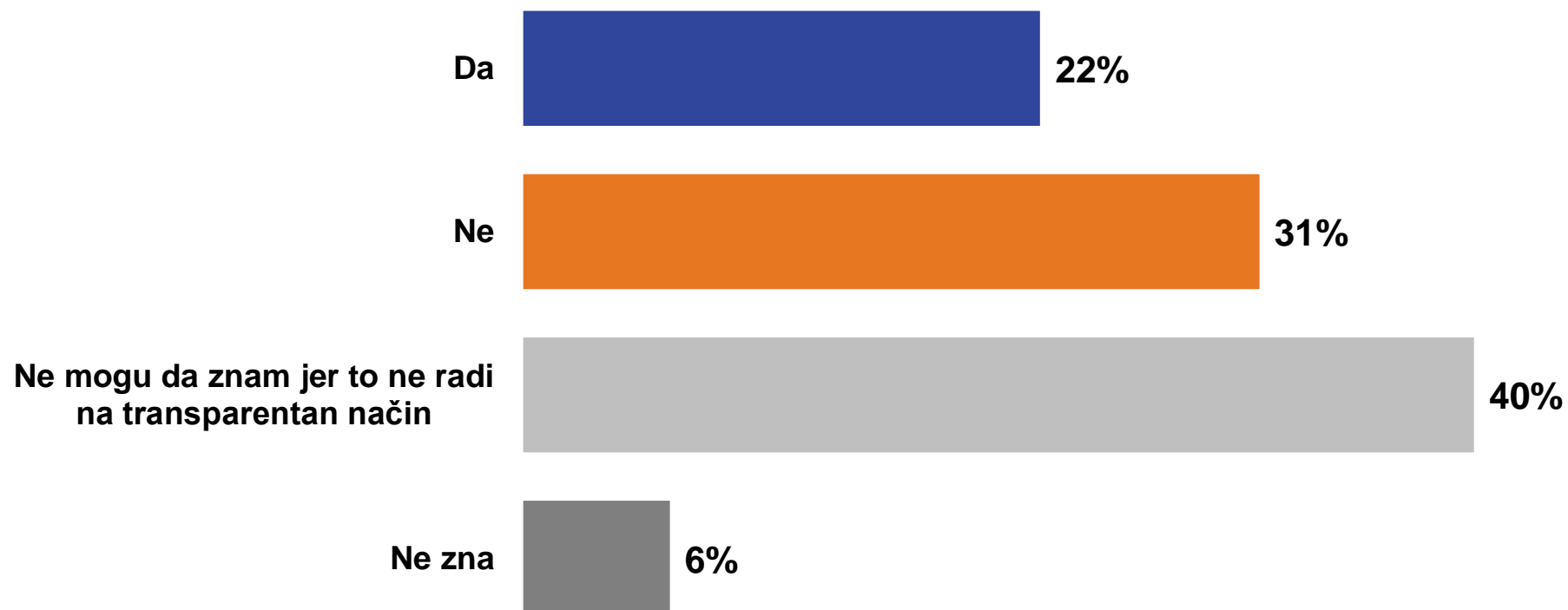

Q: U kojoj meri se slažete sa sledećim tvrdnjama i stavovima?
Baza: Ukupna ciljna populacija

Statistički značajno više u odnosu na 2022.
Statistički značajno niže u odnosu na 2022.

DA LI DRŽAVA NA PRAVI NAČIN TROŠI NOVAC PRIKUPLJEN PO OSNOVU PORESKIH I NEPORESKIH PRIHODA?

Kada je u pitanju način trošenja novca prikupljenog po osnovu poreskih i neporeskih prihoda, svaki peti građanin smatra da država na pravi način raspolaže njime, što je češće slučaj među najstarijim građanima (preko 66 godina – 42%) i onima koji imaju niži stepen obrazovanja – 29%). S druge strane, skoro trećina građana deli suprotno mišljenje, češće od ostalih najmlađa populacija (18-29 godina - 50%). Ipak, najveći broj građana, dve petine njih, ističe da ne može da zna kako se troši novac iz budžeta jer se to ne čini na transparentan način.

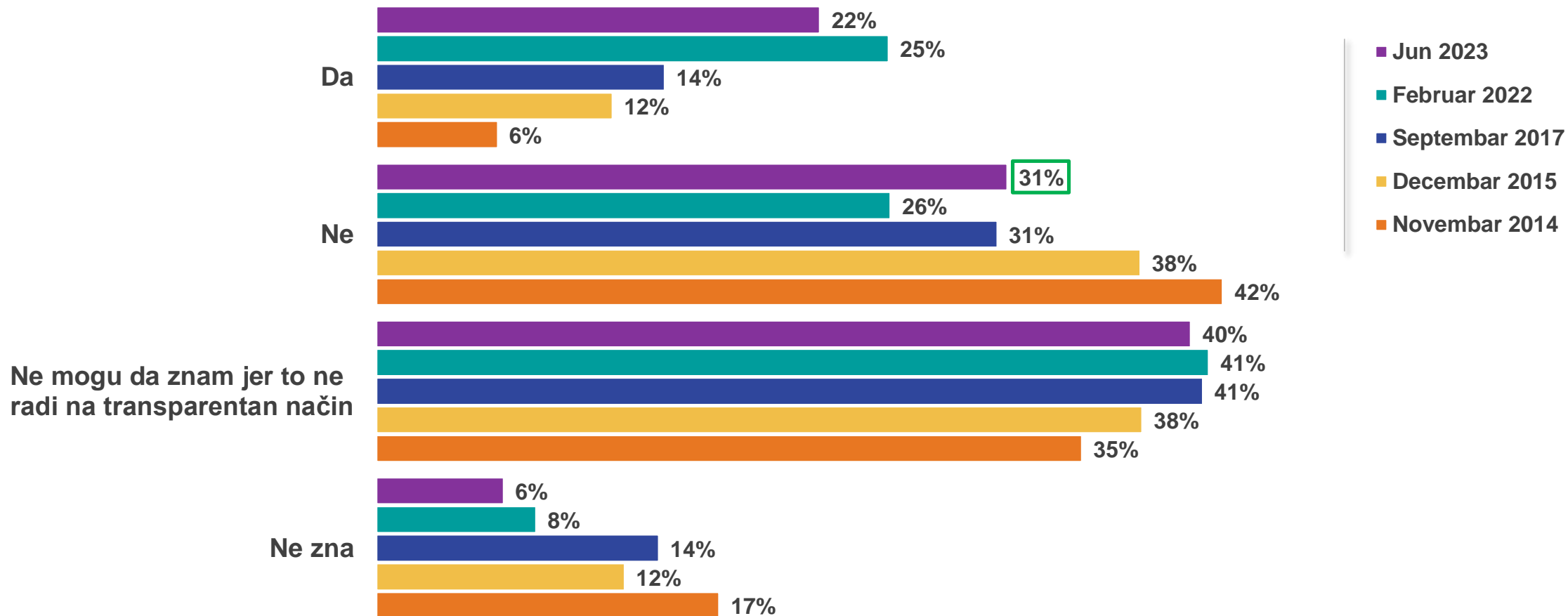

Q: Da li mislite da država na pravi način troši novac prikupljen po osnovu poreskih i neporeskih prihoda?

Baza: Ukupna ciljna populacija

DA LI DRŽAVA NA PRAVI NAČIN TROŠI NOVAC PRIKUPLJEN PO OSNOVU PORESKIH I NEPORESKIH PRIHODA?

U poređenju s prethodnim talasom, zapaža se blagi pad broja građana koji smatraju da država na pravi način raspolaže novcem iz budžeta, dok s druge strane, raste broj onih koji dele suprotno mišljenje (31% vs. 26%).

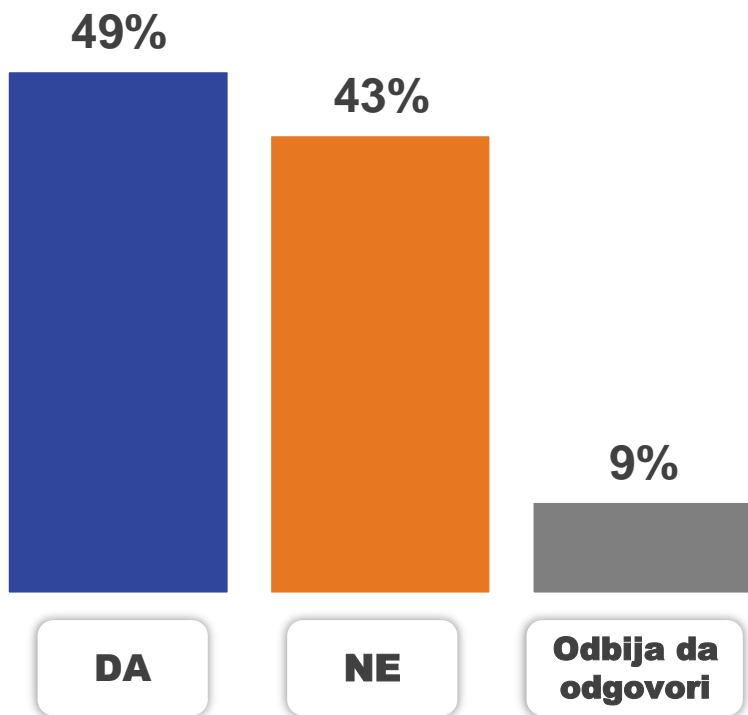
Q: Da li mislite da država na pravi način troši novac prikupljen po osnovu poreskih i neporeskih prihoda?

Baza: Ukupna ciljna populacija

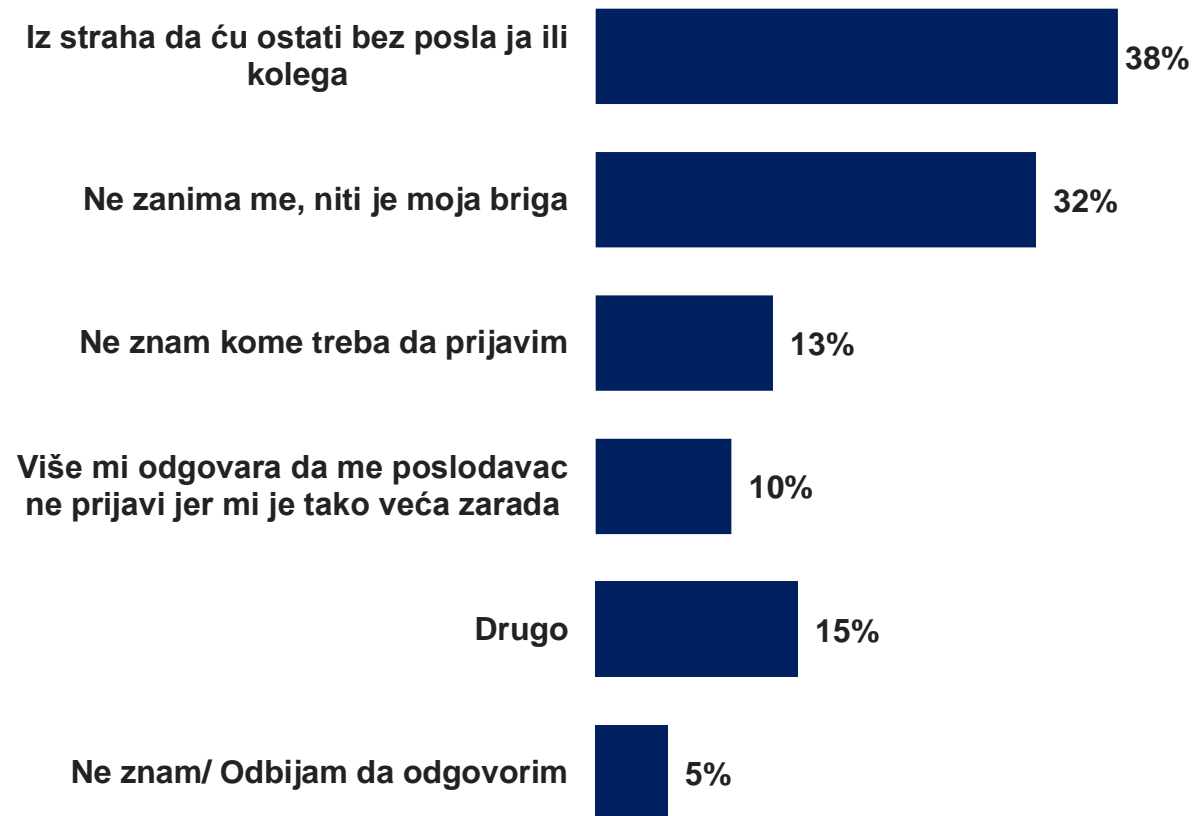
Statistički značajno više u odnosu na 2022.
Statistički značajno niže u odnosu na 2022.

SPREMNOST NA PRIJAVU RADA NA CRNO

Kada je reč o spremnosti građana da prijave svog poslodavca zbog zapošljavanja na crno, mišljenja su podeljena. Svaki drugi građanin navodi da je spreman da to učini, a spremnijima od ostalih čine se oni uzrasta od 40 do 49 godina (60%). Oni koji ne bi prijavili poslodavca, kao najčešći razlog navode strah od gubitka posla (38%), a zatim uverenje da to nije njihova odgovornost (32%).

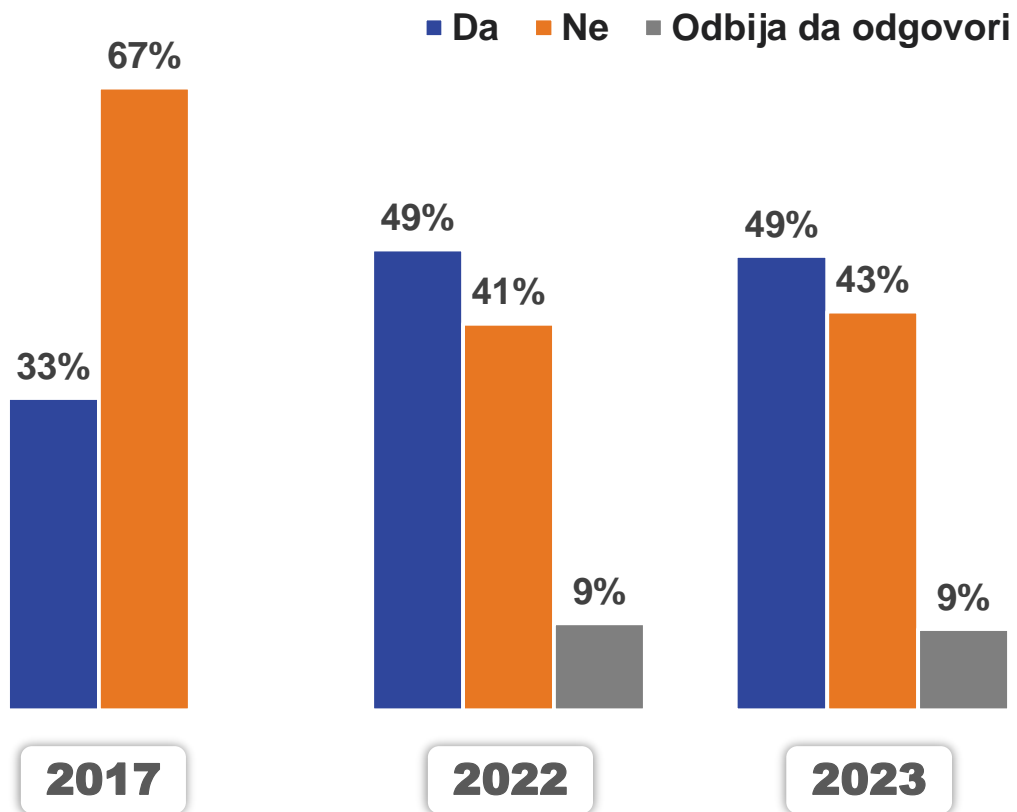
Da li biste prijavili poslodavca zbog toga što je Vas ili Vašeg kolegu zaposlio na crno?
Baza: Ukupna ciljna populacija

Q: Iz kog razloga? Mogućnost više odgovora
Baza: Oni koji ne bi prijavili poslodavca (43% od ukupne ciljne populacije).

SPREMNOST NA PRIJAVU RADA NA CRNO

U poređenju sa 2022. godinom, ne uočava se bitna razlika u mišljenju građana po pitanju spremnosti na prijavu rada na crno. S druge strane, iako je i dalje glavni razlog za one koji se ne bi odlučili na ovaj korak, strah od gubitka posla se sada navodi znatno ređe (38% vs. 44%).

Q: Da li biste prijavili poslodavca zbog toga što je Vas ili Vašeg kolegu zaposlio na crno?
Baza: Ukupna ciljna populacija

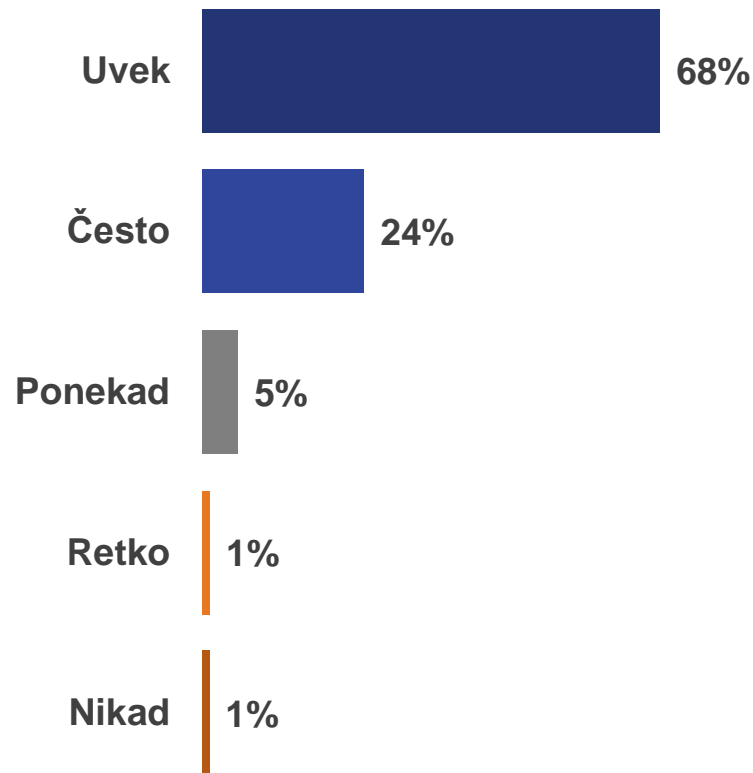

Q: Iz kog razloga? Mogućnost više odgovora
Baza: Oni koji ne bi prijavili poslodavca (2017: 67% od ukupne ciljne populacije; 2022: 41% od ukupne ciljne populacije; 2023: 43% od ukupne ciljne populacije).

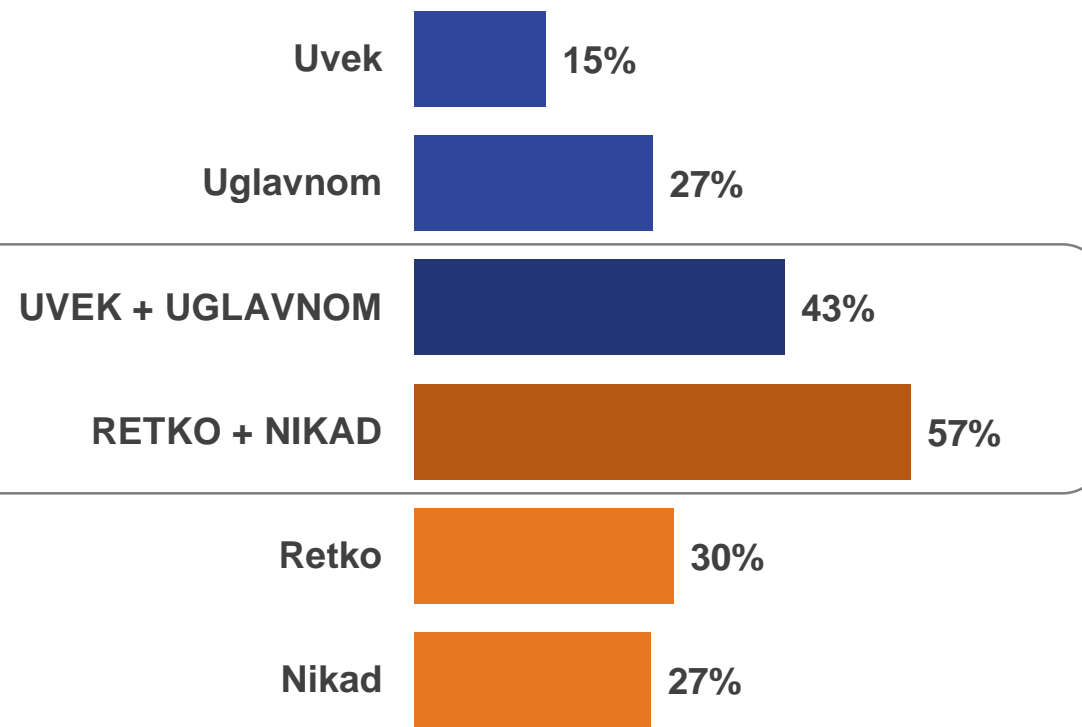
█ Statistički značajno više u odnosu na 2022.
█ Statistički značajno niže u odnosu na 2022.

IZDAVANJE FISKALNIH RAČUNA

Okolo dve trećine građana izjavljuje da, prilikom kupovine, uvek dobije fiskalni račun (68%). Okolo 30% navodi da se račun izdaje često ili ponekad, a svega 2% da se to dešava retko ili nikad. Većina onih koji ne dobiju fiskalni račun baš svaki put ne insistira na tome da ga trgovac ipak izda.

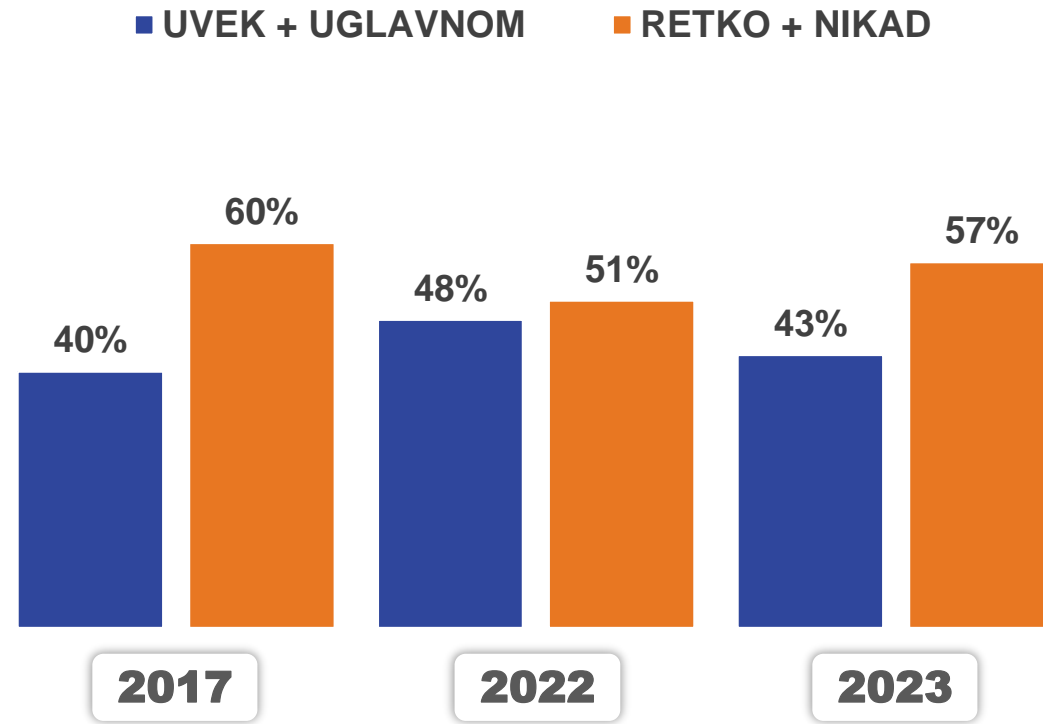
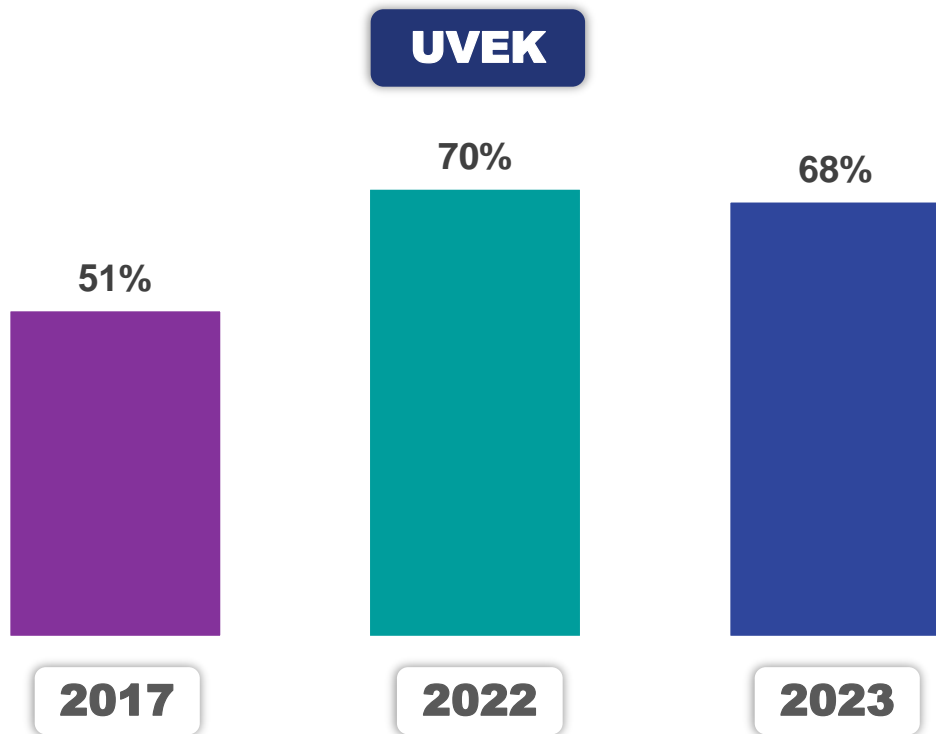
Q: Koliko često dobijate fiskalni račun prilikom kupovine?
Baza: Ukupna ciljna populacija

Q: Ukoliko ne dobijete fiskalni račun, da li tražite od prodavca da ga izda?
Baza: Oni koji nekada ne dobiju fiskalni račun prilikom kupovine (32% od ciljne populacije).

IZDAVANJE FISKALNIH RAČUNA

Može se zaključiti da je u poslednjih šest godina došlo do pozitivnih promena u pogledu izdavanja fiskalnih računa shodno broju građana koji tvrde da ih dobijaju prilikom svake kupovine. S druge strane, u odnosu na 2022, građani ređe samoinicijativno traže fiskalni račun kad se desi da ga prodavac ne izda.

Q: Koliko često dobijate fiskalni račun prilikom kupovine?
Baza: Ukupna ciljna populacija

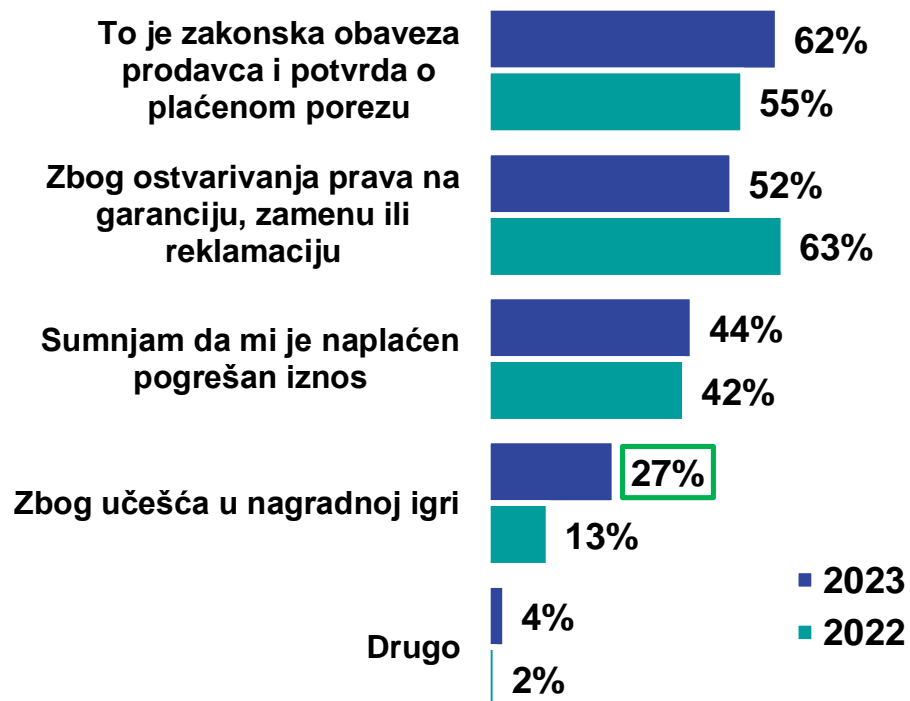
Q: Ukoliko ne dobijete fiskalni račun da li tražite od prodavca da ga izda?
Baza: Oni koji nekada ne dobiju fiskalni račun prilikom kupovine (2017: Ukupna ciljna populacija; 2022: 30% od ciljne populacije; 2023: 32% od ciljne populacije).

■ Statistički značajno više u odnosu na 2022.
■ Statistički značajno niže u odnosu na 2022.

RAZLOZI ZA (NE)TRAŽENJE FISKALNOG RAČUNA

Najčešći razlozi zbog kojih kupci traže fiskalni račun ostaju isti kao prošle godine, ali je redosled obrnut. Sada je na prvom mestu stav da je to zakonska obaveza prodavca (62%), a na drugom mogućnost ostvarivanja prava na garanciju, zamenu ili reklamaciju (52%). Potraživanje računa zarad učešća u nagradnoj igri je daleko ireženije no pre godinu i par meseci (27% vs. 13%). S druge strane, oni koji ne traže fiskalni račun, ostaju pri mišljenju od prošle godine te najčešće navode da im nije potreban (55%), a potom i da im je takvo iskustvo neprijatno ili im oduzima vreme (31%).

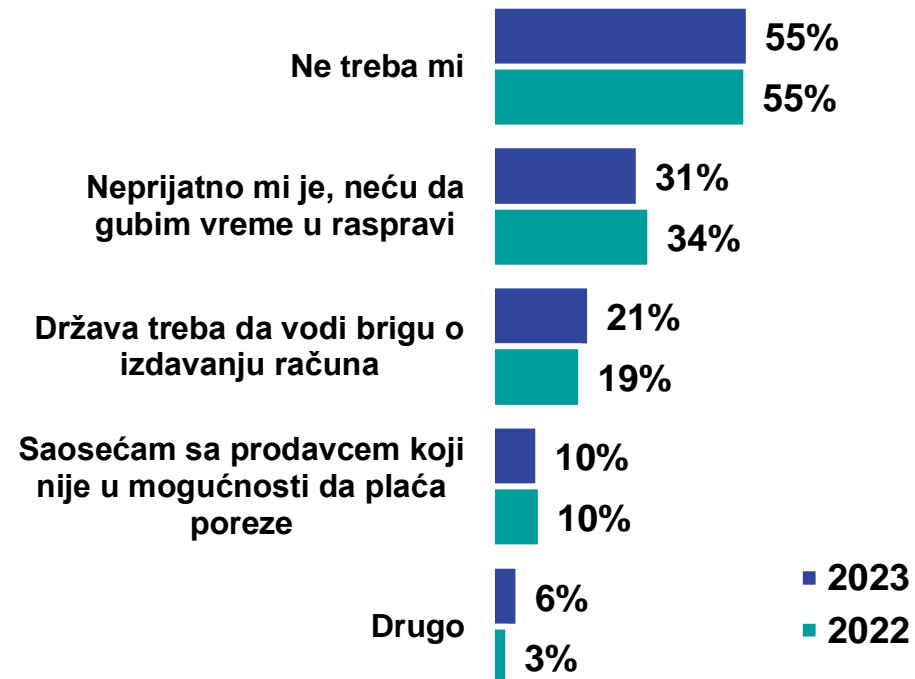
RAZLOZI ZA TRAŽENJE FISKALNOG RAČUNA

Q: Zašto tražite fiskalni račun? Mogućnost više odgovora.
Baza: Oni koji ne dobijaju uvek fiskalni račun, ali ga uvek ili uglavnom traže (2023 - 13%, 2022 - 14% od ukupne ciljane populacije)

Statistički značajno više u odnosu na 2022.
Statistički značajno niže u odnosu na 2022.

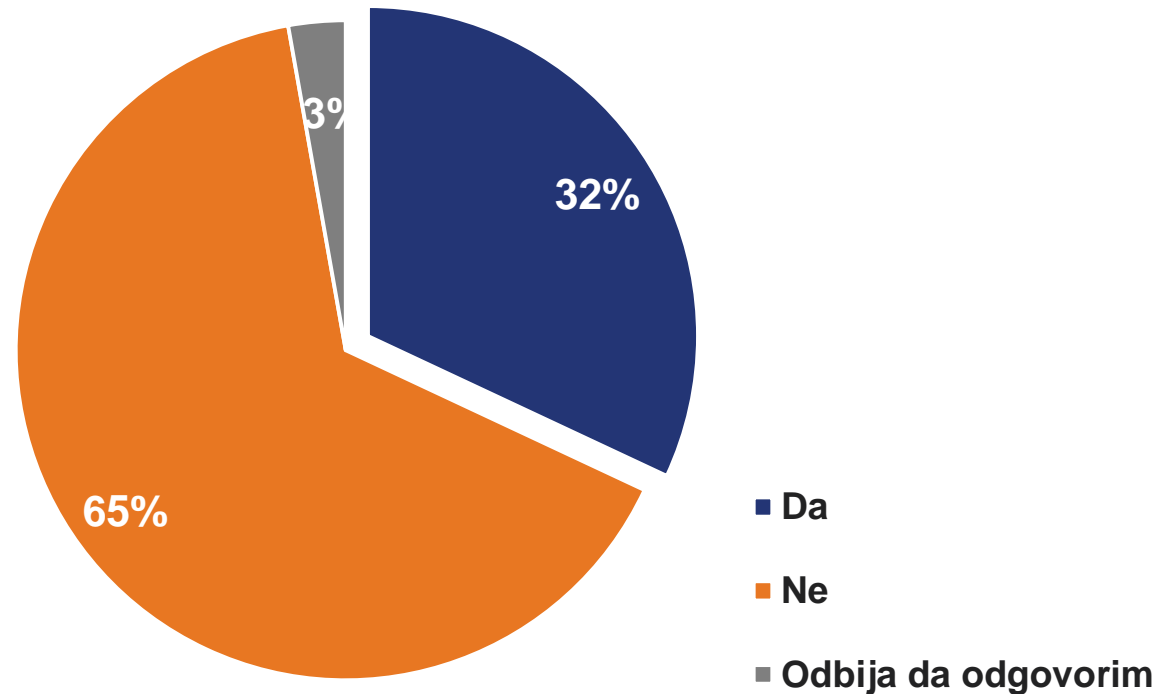
RAZLOZI ZA NETRAŽENJE FISKALNOG RAČUNA

Q: Zašto tražite fiskalni račun? Mogućnost više odgovora.
Baza: Oni koji ne dobijaju uvek fiskalni račun, i nikad ili retko ga traže (2023 - 18%, 2022 - 15% od ukupne ciljane populacije)

SPREMNOST NA PRIJAVU U SLUČAJU NEIZDAVANJA RAČUNA

Dve trećine građana ne bi prijavilo prodavca ukoliko ne izda fiskalni račun (65%). Shodno tome, trećina bi se odlučila na taj korak, češće od ostalih građani Južne i Istočne Srbije (41%). U poređenju s prethodnim talasom, ne beleže se bitne razlike u ovom pogledu.

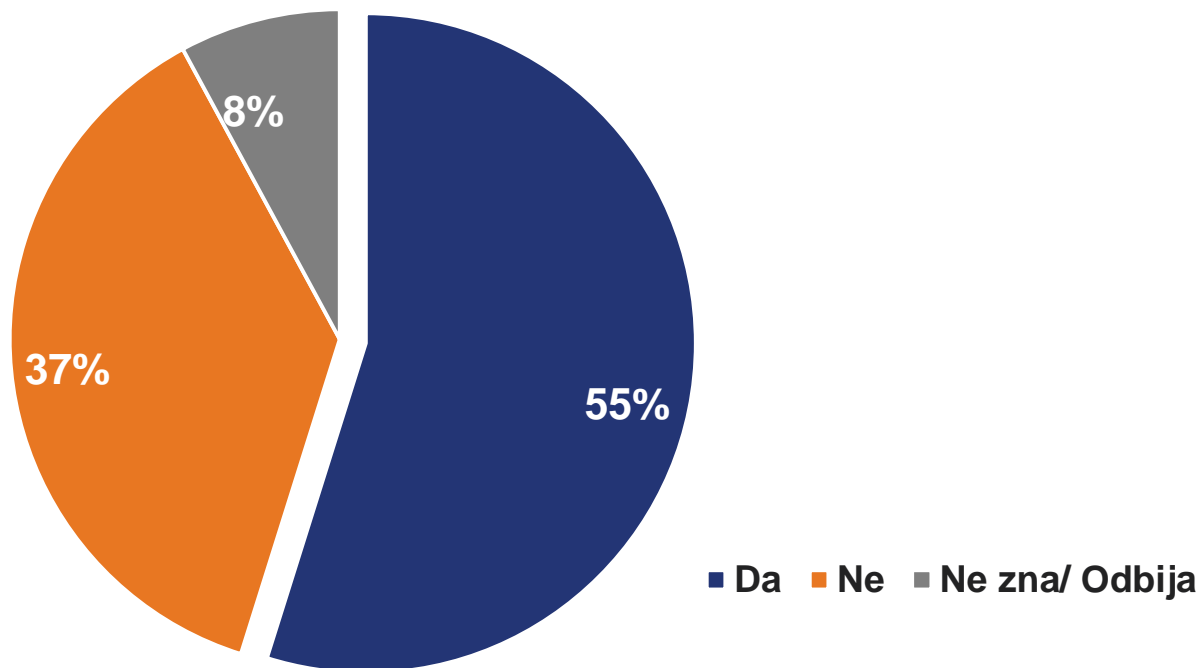

Q: Da li biste prijavili prodavca ukoliko Vam ne izda fiskalni račun?

Baza: Ukupna ciljna populacija

NAGRADNE IGRE KAO DOPRINOS SUZBIJANJU SIVE EKONOMIJE

Dok je 37% građana skeptično prema ovoj mogućnosti, više od polovine veruje da nagradne igre, poput „Uzmi račun i pobedi“, mogu da doprinesu smanjenju sive ekonomije (55%). U odnosu na 2022. godinu, nema promena u mišljenju o doprinosu nagradnih igara.

Q: Da li smatrate da nagradne igre poput 'Uzmi račun i pobedi' doprinose smanjenju sive ekonomije?

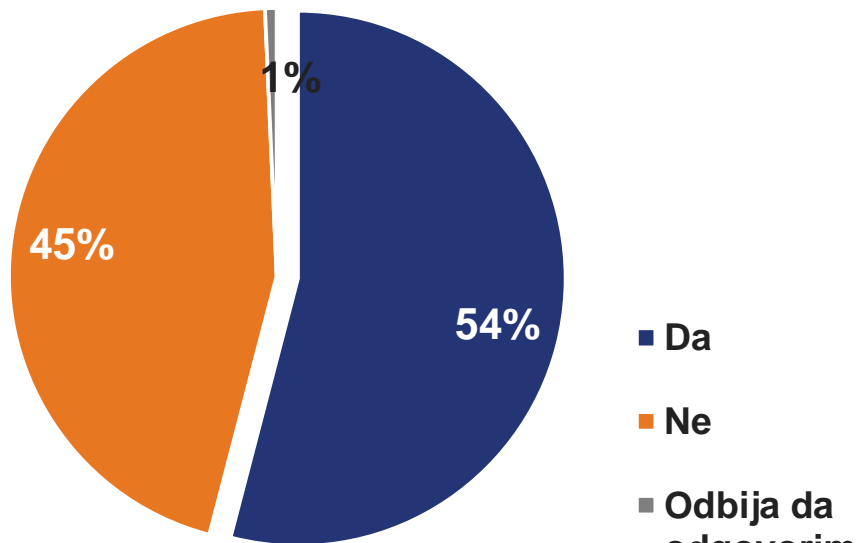
Baza: Ukupna ciljna populacija

BEZGOTOVINSKO PLAĆANJE

KORIŠĆENJE BEZGOTOVINSKOG PLAĆANJA

Svaki drugi građanin Srbije koristi neku vrstu bezgotovinskog plaćanja. Ovaj način plaćanja češće od proseka koriste Beograđani, stanovnici gradskih naselja uopšteno, zaposleni, visokoobrazovani i oni do 39 godina. Građani koji ne koriste bezgotovinsko plaćanje, kao razlog za to najčešće navode da im je lakše da plaćaju gotovinom (45%), a potom da nemaju platnu karticu (28%), što je češći slučaj među nižeobrazovanima (40%).

Q: Da li koristite neku vrstu bezgotovinskog plaćanja?

Baza: Ukupna ciljna populacija

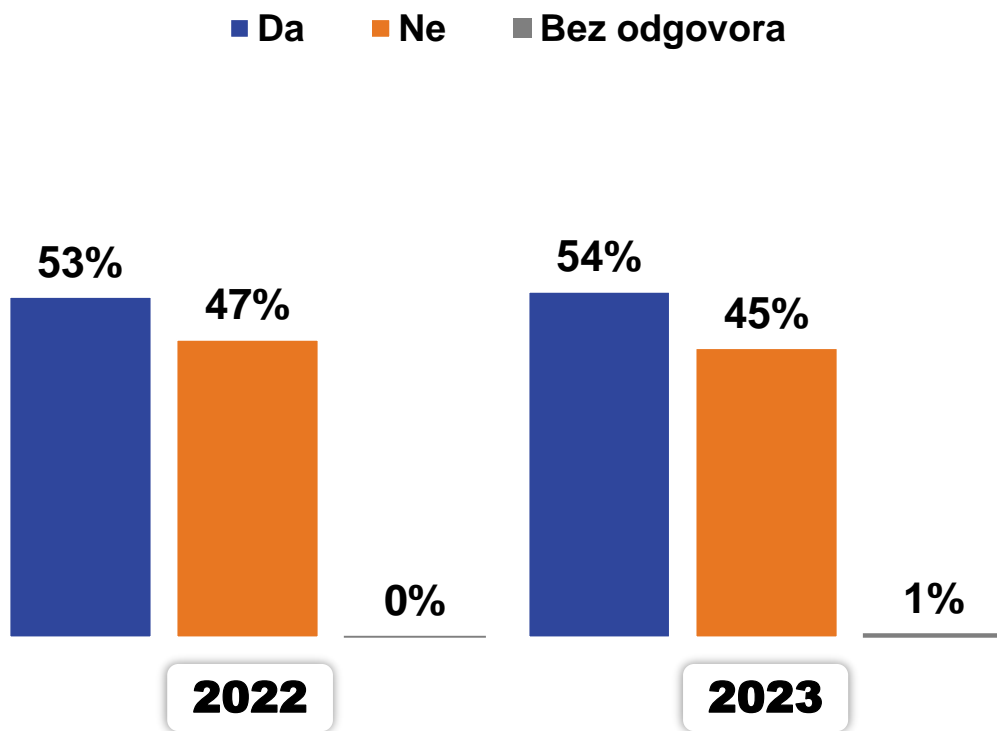

Q: Iz kog razloga ne koristite? JEDAN ODGOVOR.

Baza: Oni koji ne koriste bezgotovinsko plaćanje (45% od ukupne ciljne populacije)

KORIŠĆENJE BEZGOTOVINSKOG PLAĆANJA

U poređenju sa 2022. godinom, nema promena u incidenci korišćenja bezgotovinskog plaćanja. S druge strane, kao razlog za nekorišćenje, sada se češće navodi nedovoljna upućenost, a ređe neposedovanje platne kartice.

Q: Da li koristite neku vrstu bezgotovinskog plaćanja?
Baza: Ukupna ciljna populacija

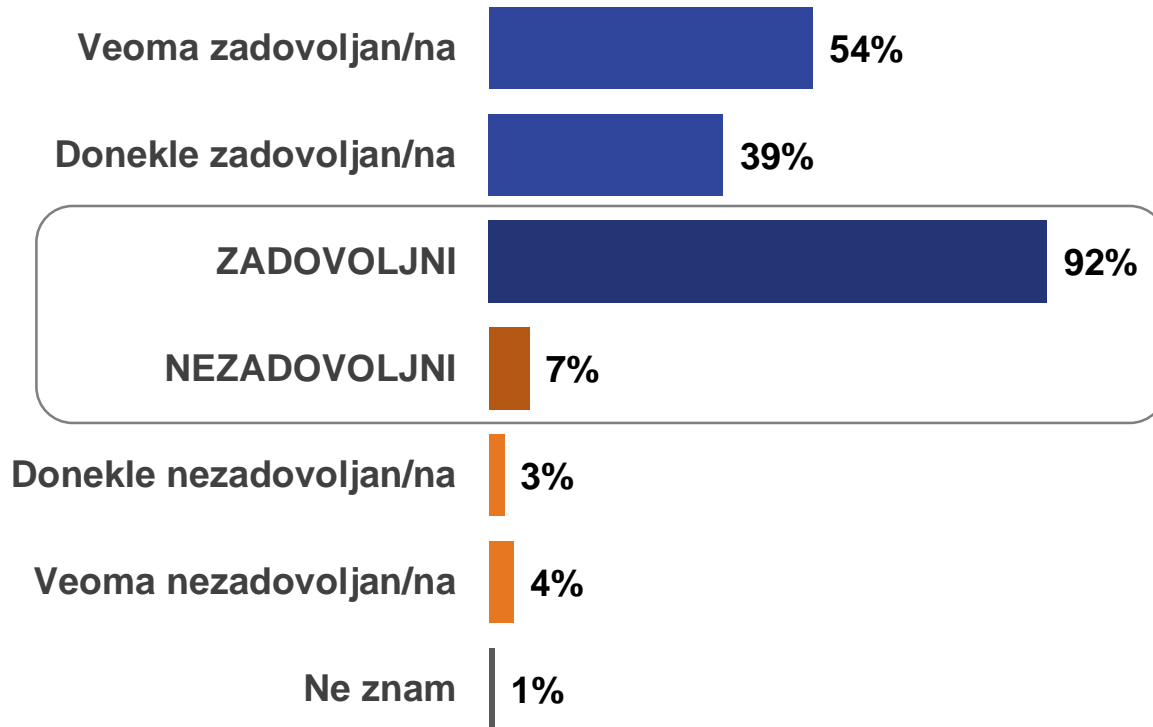
Q: Iz kog razloga? JEDAN ODGOVOR

Baza: Oni koji ne koriste bezgotovinsko plaćanje (2022: 47% od ukupne populacije, 2023: 45% od ukupne ciljne populacije).

■ Statistički značajno više u odnosu na 2022.
■ Statistički značajno niže u odnosu na 2022.

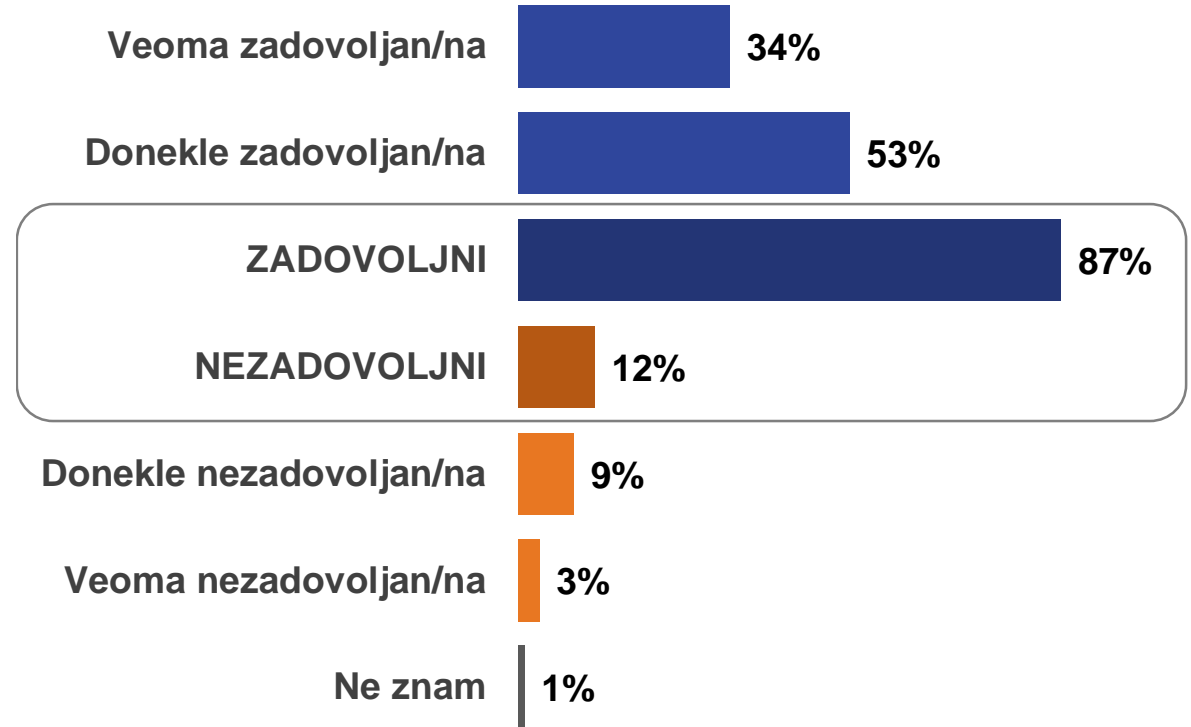
ZADOVOLJSTVO MOGUĆNOSTIMA I DOSTUPNOŠĆU PLAĆANJA

Velika većina korisnika bezgotovinskog plaćanja zadovoljna je opcijama koje ovaj način pruža (92%). Svega nešto manji broj građana izražava zadovoljstvo i po pitanju dostupnosti oblika bezgotovinskog plaćanja (87%). Dostupnost nešto lošije ocenjuje populacija do 29 godina, među kojom je 21% nezadovoljnih.

Q: Na skali od 1 do 4 navedite koliko ste zadovoljni mogućnostima bezgotovinskog plaćanja koje imate na raspolaganju (kartica, onlajn plaćanje, instant plaćanje/preko mobilnog telefona)?

Baza: Oni koji koriste bezgotovinsko plaćanje (54% od ciljane populacije)

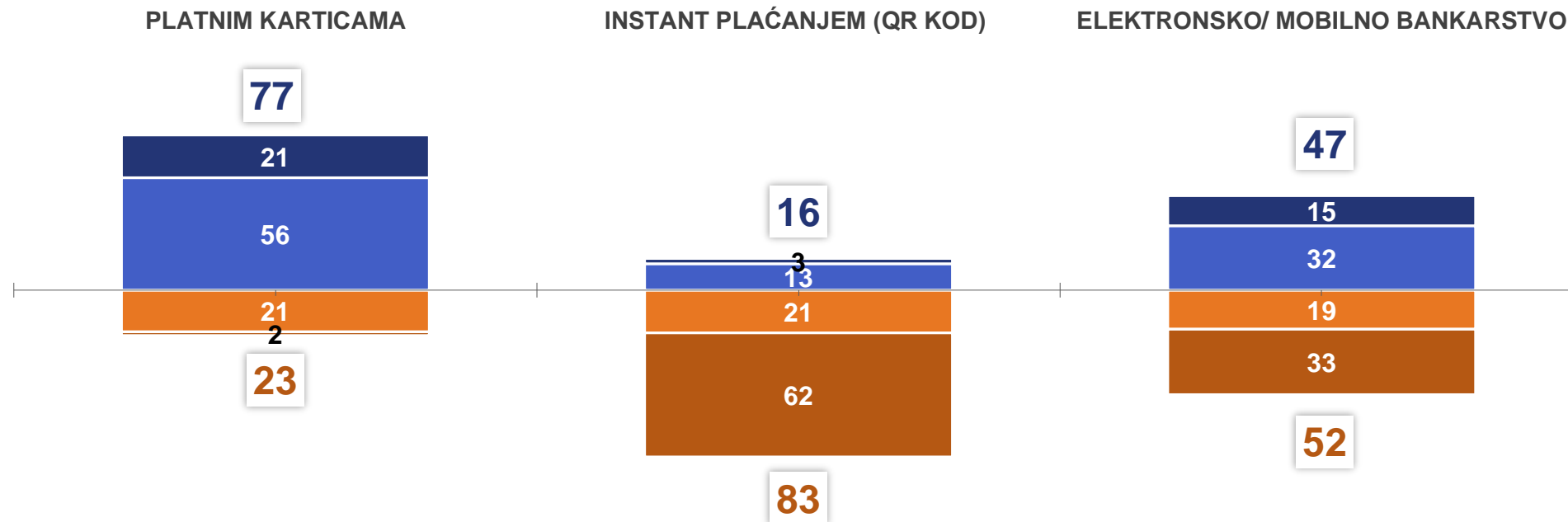

Q: Na skali od 1 do 4 navedite koliko ste zadovoljni dostupnošću oblika bezgotovinskog plaćanja (kada želite da platite nešto bezgotovinski da li trgovci imaju tu opciju)?

Baza: Oni koji koriste bezgotovinsko plaćanje (54% od ciljane populacije)

KORIŠĆENJE BEZGOTOVINSKOG PLAĆANJA

Platne kartice su najčešće korišćeni oblik bezgotovinskog plaćanja (77%). Sledi elektronsko/ mobilno bankarstvo koje koristi gotovo svaki drugi građanin (47%), dok instant plaćanje upotrebljava 16% populacije.

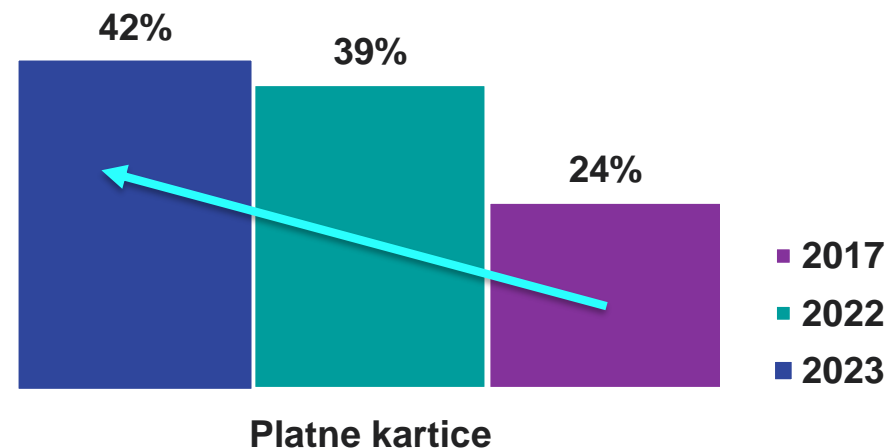
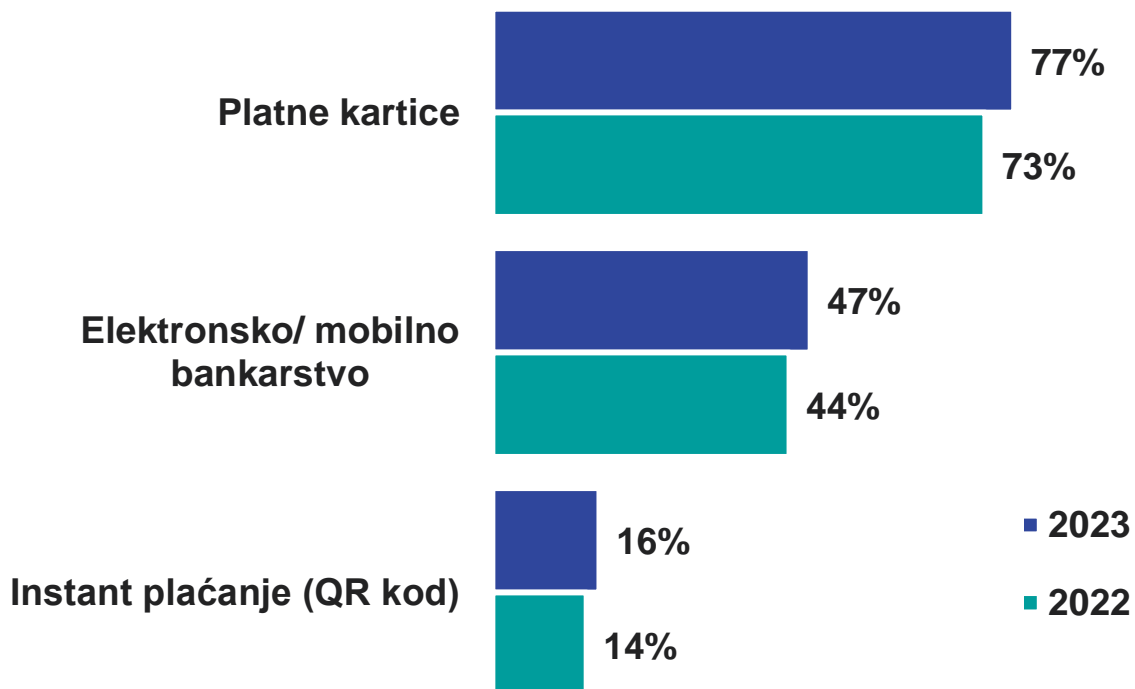

Q: Koliko često koristite sledeće vrste bezgotovinskog plaćanja?
Baza: Oni koji koriste bezgotovinsko plaćanje (54% ciljne populacije)

KORIŠĆENJE BEZGOTOVINSKOG PLAĆANJA

Broj korisnika platnih kartica beleži rast u poslednjih godinu dana (77% vs. 73%), a i elektronsko bankarstvo (44% u 2022) i instant plaćanje (14% u 2022) se koriste nešto češće. Preračunato na ukupnu ciljnu populaciju kako bi bilo moguće uporediti rezultate i sa 2017. godinom, evidentan je veliki skok u broju korisnika platnih kartica među građanima Srbije.

UVEK + ČESTO

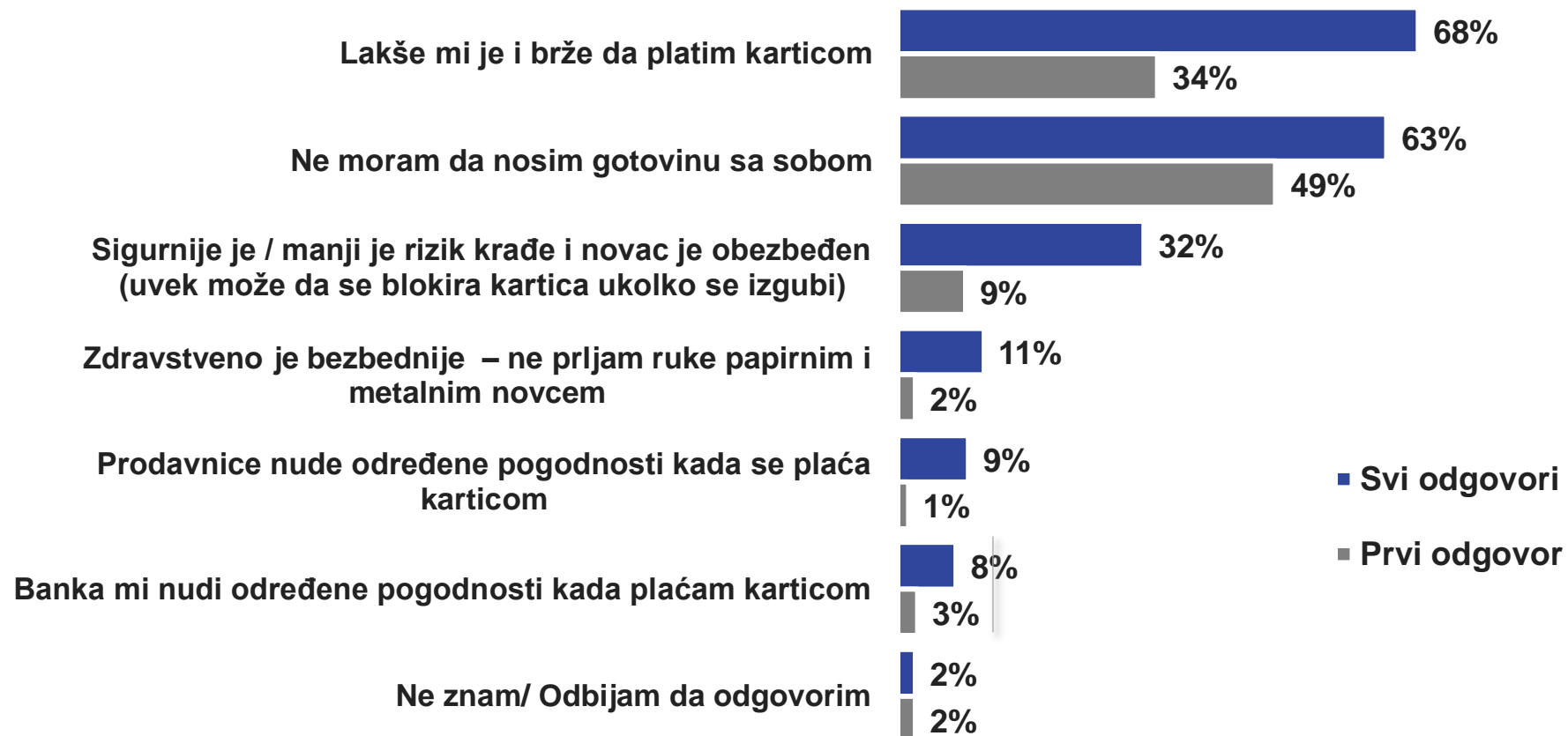
Q: Koliko često koristite sledeće vrste bezgotovinskog plaćanja?

Baza: Oni koji koriste bezgotovinsko plaćanje (2022: 53% od ukupne populacije, 2023: 54% od ukupne ciljne populacije)

Baza: Ukupna ciljna populacija

PREDNOSTI KORIŠĆENJA PLATNIH KARTICA

Kao glavne prednosti bezgotovinskog plaćanja, građani najčešće navode jednostavnost i efikasnost plaćanja (68%), kao i to što ne treba da nose gotovinu sa sobom (63%). Trećina ističe još i sigurnost, odnosno manji rizik od krađe i bezbednost novca jer se kartica uvek može blokirati.

Q: Šta su po Vama najveće koristi prilikom plaćanja karticom? Do 3 odgovora.

Baza: Oni koji koriste bezgotovinsko plaćanje (54% ciljne populacije)

KORISTI KORIŠĆENJA PLATNIH KARTICA

Građani prepoznaju jednake benefite platnih kartica i to u istoj meri kao prošle godine, s tim što ih sada duplo manje navodi da je ovakav način zdravstveno bezbedniji. Ova razlika se izvesno može dovesti u vezu sa završetkom pandemije korona virusa.

Q: Šta su po Vama najveće koristi prilikom plaćanja karticom? Svi odgovori.

Baza: Oni koji koriste bezgotovinsko plaćanje (2022: 53% od ukupne populacije, 2023: 54% od ukupne ciljane populacije)

 Statistički značajno više u odnosu na 2022.
 Statistički značajno niže u odnosu na 2022.

DELATNOSTI BEZ MOGUĆNOSTI KORIŠĆENJA PLATNIH KARTICA

Oni koji koriste bezgotovinsko plaćanje smatraju da bi bilo korisno da se ovaj način plaćanja uvede najpre u frizerske i kozmetičke salone, zatim za plaćanje usluga majstora, u pekarama, malim trgovinskim radnjama, kao i za plaćanje taksi i naknada na šalterima.

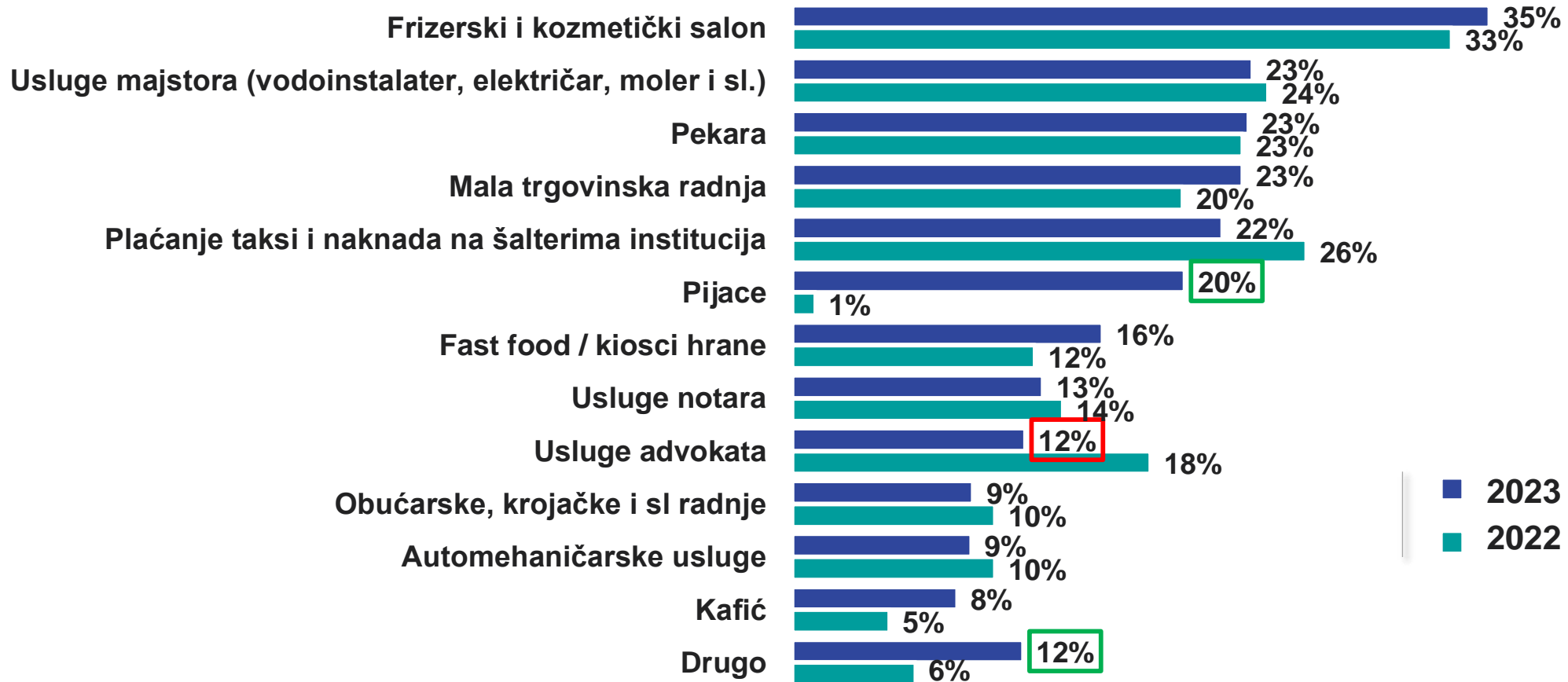

Q: Koja vrsta radnje odnosno delatnosti trenutno nema POS terminal (mogućnost plaćanja platnom karticom), a mislite da bi bilo korisno za Vas da se uvede? Do 3 odgovora.

Baza: Oni koji koriste bezgotovinsko plaćanje (54% ciljne populacije)

DELATNOSTI BEZ MOGUĆNOSTI PLAĆANJA KARTICOM

U poređenju s prethodnim talasom, zapaža se da građani sada daleko češće navode da bi voleli da imaju mogućnost bezgotovinskog plaćanja na pijacama, dok u ovom smislu ređe pominju advokatske usluge.

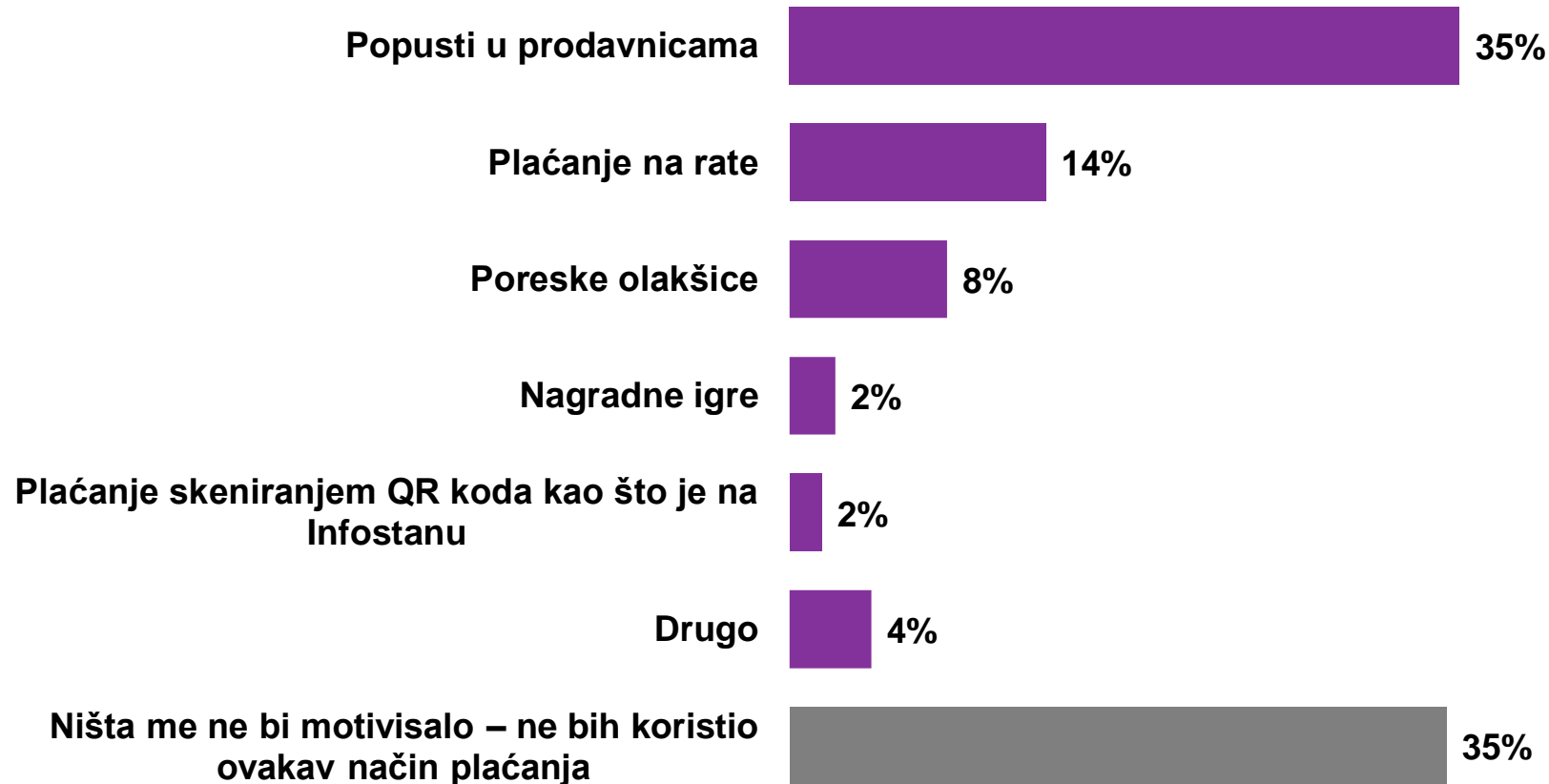

Q: Koja vrsta radnje, odnosno delatnosti, trenutno nema POS terminal (mogućnost plaćanja platnom karticom), a mislite da bi bilo korisno za Vas da se uvede? Do 3 odgovora.

Baza: Oni koji koriste bezgotovinsko plaćanje (2022: 53% ukupne ciljne populacije, 2023: 54% ukupne ciljne populacije)

MOTIVI ZA KORIŠĆENJE BEZGOTOVINSKOG PLAĆANJA

Glavni podsticaj za češće korišćenje bezgotovinskog plaćanja su popusti u prodavnicama (35%), što posebno podvlače oni do 39 godina i visokoobrazovani, dakle deo populacije koji već učestalo koristi ovaj vid plaćanja. S druge strane, jednak broj kaže da ne postoji ništa što bi ih motivisalo da češće koriste bezgotovinske načine plaćanja. Među njima su, očekivano, brojniji niskoobrazovani i građani iznad 66 godina.

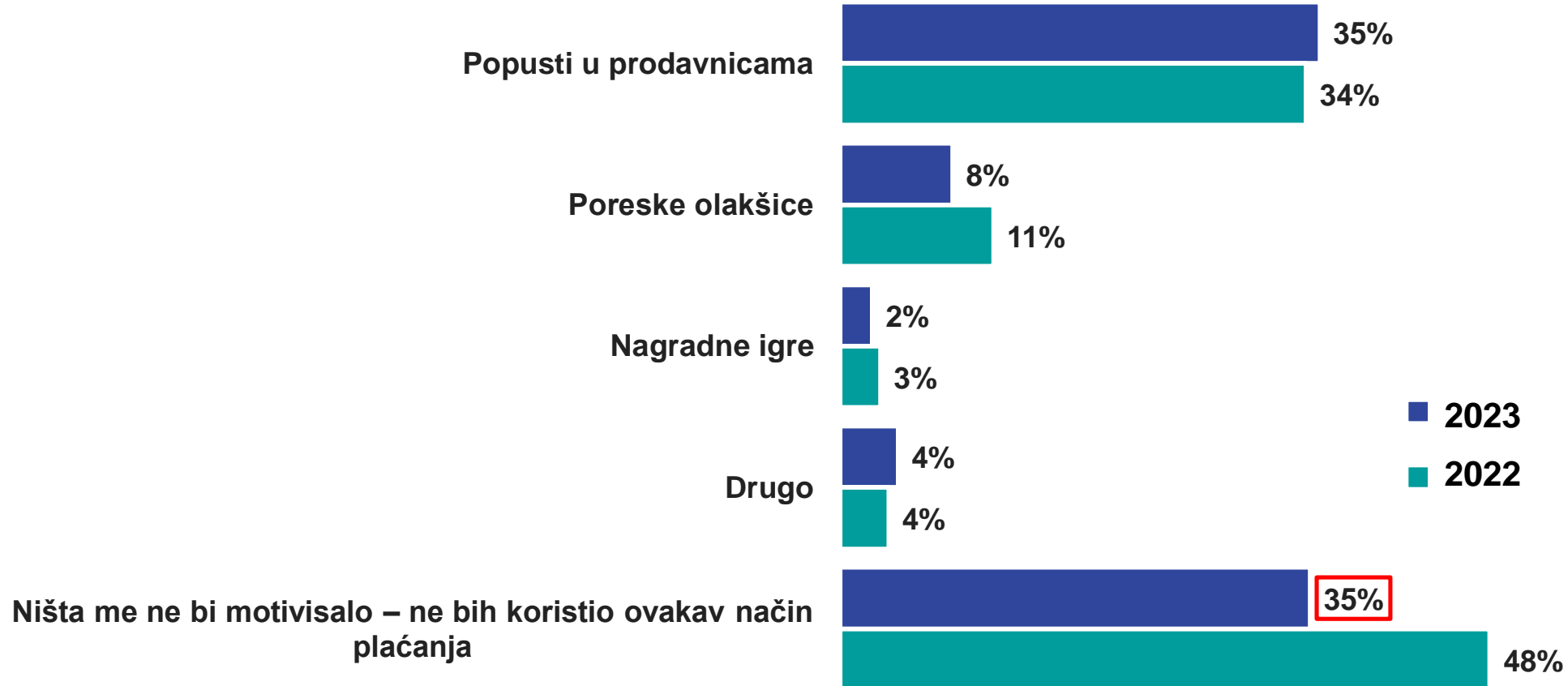

Q: Šta bi vas najviše motivisalo da češće koristite bezgotovinske načine plaćanja?

Baza: Ukupna ciljna populacija

MOTIVI ZA KORIŠĆENJE BEZGOTOVINSKOG PLAĆANJA

Zanimljivo je da je, u odnosu na prošli talas istraživanja, daleko manje građana isključivo po pitanju korišćenja bezgotovinskog plaćanja.

Q: Šta bi vas najviše motivisalo da češće koristite bezgotovinske načine plaćanja?
Baza: Ukupna ciljna populacija

 Statistički značajno više u odnosu na 2022.
 Statistički značajno niže u odnosu na 2022.

O IPSOSU

Ipsos je treći po rangu u globalnoj istraživačkoj industriji. Prisutan je u 87 zemalja sa više od 16 000 zaposlenih, što nam omogućava da izvodimo projekte istraživanja u više od 100 zemalja. Ipsos je osnovan u Francuskoj 1975. godine, a vode ga profesionalci specijalizovani za istraživanja. Oni su sagradili čvrstu grupaciju koja obuhvata različite oblasti: istraživanje medija i advertajzinga; istraživanje u marketingu; upravljanje odnosom sa klijentima i zaposlenima; istraživanja javnog mnjenja; prikupljanje i isporuka podataka putem mobilnog telefona, online i offline.

Ipsos se nalazi na listi Eurolist - NYSE-Euronext. Kompanija je deo SBF 120 i Mid-60 indeksa i kvalifikovana je za Deferred Settlement Service (SRD).

ISIN code FR0000073298, Reuters ISOS.PA,
Bloomberg IPS:FP
www.ipsos.com

MENJAMO IGRU

Mi u Ipsosu smo istinski zainteresovani za ljude, tržišta, brendove i društvo. Pružamo informacije i analize koje čine naš složeni svet lakšim i bržim za snalaženje i inspirišu naše klijente da donose bolje odluke.

Verujemo da je naš rad važan. Sve što mi radimo je sigurno, jednostavno, brzo i suštinsko.

Mi nudimo našim klijentima jedinstveno dubinsko znanje i ekspertizu kroz specijalizaciju. Perspektivu stičemo kroz učenje iz različitih iskustava, koja nas inspirišu da hrabro preispitujemo stvari i da budemo kreativni.

Negujući kulturu saradnje i radoznalosti, privlačimo najkvalitetnije ljude koji su sposobni i motivisani da oblikuju i menjaju budućnost.

Naš slogan „MENJAMO IGRU” u najkraćem opisuje našu ambiciju.